

Микола Степаненко
Валентина Орехова



ОЛЕСЕВІ

ГОНЧАРУ -

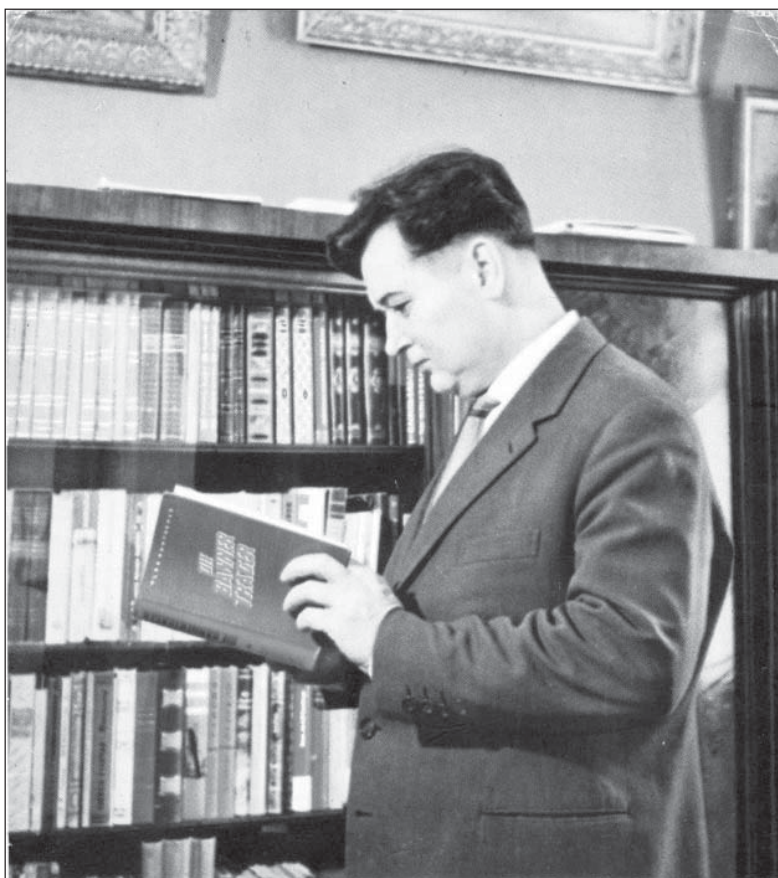
95

Збагнути таємницю внутрішнього світіння людських образів Олесь Гончара — означає розуміти філософію його творчості, його оригінальну, складну концепцію людини.

Дмитро Павличко

Коли цвітіння настає пора,
Коли весна смичком струмка заграє,
Тоді ми з днем народження вітаєм
Славетного Олесь Гончара!

Дмитро Кононенко



Олесь Гончар

О. Т. ГОНЧАР —

лауреат премії імені Т. Г. ШЕВЧЕНКА 1962 року.
Премію присуджено за роман «Людина і зброя».

Микола Степаненко
Валентина Орехова

ОЛЕСЕВІ
ГОНЧАРУ –
95

Полтава
Видавець Шевченко Р. В.
2014

УДК 821.161.2 (03)
ББК 83.3(4 Укр.)6-8 я 2
С79

Степаненко М.

С79 Олесеві Гончару – 95 : довідник / Микола Степаненко, Валентина Орехова. – Полтава : ПП Шевченко Р. В., 2014. – 92 с.

ISBN 978-966-8798-67-2

У довідникові подано інформацію про святкування в 2013 році 95-ліття від дня народження видатного українського письменника, громадського діяча Олесея Гончара. Систематизовано матеріали наукових конференцій, публікації, уміщені у всеукраїнських, обласних, районних періодичних виданнях, у збірниках наукових праць, культурно-мистецькі і просвітницькі заходи, які відбувалися у столиці України й інших містах.

Для широкого кола шанувальників українського слова й культури.

Затвердила до друку вчена рада

Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка (протокол № 8 від 28 лютого 2014 р.).

На фронтиспісі – листівка видавництва «Радянська Україна» (1962 р., фото Г. Узриновича). Из приватної колекції Г. Кудряшова.

Рецензенти:

Сидір Кіраль, доктор філологічних наук, професор Національного університету біоресурсів та природокористування України;


Світлана Семенко, кандидат філологічних наук, професор Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка;

Леся Степовичка, член Національної спілки письменників України, заслужений працівник культури України.

УДК 821.161.2 (03)
ББК 83.3(4 Укр.) 6-8 я 2

ISBN 978-966-8798-67-2

© Степаненко М., Орехова В., 2014
© ПП Шевченко Р. В., 2014



ЙОГО ЛЮБИЛА, ЛЮБИТЬ І ЛЮБИТИМЕ ВКРАЇНА

ЗАМІСТЬ ПЕРЕДМОВИ

Славне, високе і горде імення — Український народ — виборював усім своїм подвижницьким життям як віщу зорю нації вірний син її Олесь Гончар.

Ярема Голяк

*Слово Гончара золотокриле
Надихатиме людські серця.*

Петро Ротач

Надійна ... річ — пам'ять народна.

Олесь Гончар

Збігло понад сім десятиліть, як в українську літературу прийшов Олесь Гончар. Ні, він не прийшов, він улетів у наш духовний простір і відразу ж здобув усенародне визнання та шану досвідчених колег по перу, потвердив мудру істину, що сягає древності, — справжній талант сам прокладає собі дорогу, не потребує чийогось опікування.

Минуло вісімнадцять років, як письменника Гончара не стало. Усі відразу відчули, як збідніли наша культура й наше красне письменство. Україна втратила надійного захисника, який своїм досвідом, власним незаперечним авторитетом допомагав їй долати труднощі на складному шляху державотворення. Життя, що наспівало, прагло, як ніколи дотепер, нового мудрого слова, саме того, яким іще вчора обдаровував нас Олесь Гончар. Цьому слову він надавав нових тональностей, зовсім відмінних від тих, до котрих звикло не одне покоління нащадків Тараса Шевченка й Івана Франка.

Письменник і громадський діяч Олесь Терентійович Гончар у відповідальний для України час відчув, що змушений брати на



себе місію проводиря нації, яка після тривалого вимушеного перепочинку починала гуртуватися з новою силою. До порад, настанов усесвітньо відомого художника слова прислухалися всі. Їх як керівництво до дії зобов'язана була брати влада. Він став над тодішнім духовним, політичним процесом, добре усвідомлюючи, що хтось має нести цей тяжкий хрест. Важких п'ять літ нашої соборності й самостійності лягли й на його виснажені фізично, але сильні духовно рамена.

І які б вітри сьогодні не віяли, які б переміни довкруги не відбувалися, Олесь Гончар не сходить з його прижиттєвої висоти. І це тому, що шлях, який обрав він, чи не найталановитіший прозаїк другої половини ХХ століття, устелений правдою, жертовністю, любов'ю, непримиренною ворожістю до будь-якого зла, чесністю і самовідданим служінням Україні й рідному народові, з гущі якого він вийшов і з яким не поривав ні на мить свого кровного зв'язку, якому вірно служив до останнього подиху. І ті звинувачення, докори, що подеколи лунають у бік письменника, самі собою, без відбілювання, до якого часто вдаються інші, зникають.

Відомо, що безгрішних митців, як і всіх суцільних на цій землі, немає. Усім тим творцям духовності, яким випало жити в Радянському Союзі, доля вготувала нелегкі випробування. Неоднаково вони долали їх: хтось уславляв вождів і режим, хтось опинився по той бік колючого дроту далеко від рідної землі, а хтось – з-поміж них і автор “Собору” – зумів і в найскладніших обставинах, наражаючись щоразу на небезпеку, робити велику справу, уперто тягти плуга. Багатьох із них нині або уславлюють, або й зовсім не згадують, а якщо й згадують, то із гнівом та обуренням. Олесь Гончар, як і за земних днів, так і натеper залишається патріархом української літератури, совістю нашої нації, її незаперечним месією.

Новими гранями постав перед очима співвітчизників і світу в Бозі спочилий Олесь Гончар після виходу його “Щоденників”. У них він увесь – як перед сповіддю, як після причастя. У такі відповідальні хвилини люди не грішать або, принаймні, прагнуть цього. Записи довжиною в півсотні літ захоплюють усіх, хто знайомиться з ними. І це тому, що в діаріюші, як у фокусі, – день з усіма його суєтностями, який ми переживаємо, у ньому – вся наша історія, від складних воєнних днів через шістдесятництво до проголошен-



ня незалежності й виборювання її у вже вільній Україні, у ньому – наше одвічне поривання до свободи, самостійності, наші досягнення і втрати, наша слабкодухність і надмірна довірливість, які на руку тим, хто століттями тримав українців в імперському мороці, обіцяючи світле майбутнє, що все сходило над нашим овидом, та так і не з'явилося, а лишень перетворилося в марево.

Олесь Гончар заслужив великої поваги і світлої пам'яті. Достойно відзначено його вісімдесяти-, дев'яносто- й дев'яностоп'ятиліття від дня народження.

Автори видання, яке ти, шановний читачу, тримаєш у руках, поставили за мету повно задокументувати останню подію з тією перспективою, що воно обов'язково знадобиться тим, хто завтра й колись досліджуватиме феномен творчості поета, прозаїка, публіциста Олесь Гончара в українському й світовому вимірі. Пропонований системно впорядкований матеріал – зібрані докупи численні філологічні студії, публікації в періодичних виданнях усеукраїнського і крайового рівнів, а також відомості про всі ювілейні заходи – є цінним, науково привабливим, позаяк висвітлює велику постать на тлі епохи й епоху на тлі могутньої особистості. Він дає право з певністю заявляти, що Гончаровій зорі світити вічно. Вона навсібіч розсипає перли духовності, щиру, незрадливу любов до України, уселяє віру, що наше майбутнє – у Європі.





I. ТВОРИ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

“А я пишу – Україні! Сонцю її і степам...” : вірші / Олесь Гончар // Кримська світлиця : всеукр. загальнополіт. і літ.-худож. газета. – 2013. – 12 лип. – С. 10.

“Берегти світло в душі...” : про віру та сім’ю : із щоденникових записів / Олесь Гончар ; упоряд. Л. О. Гончар. – К. : Веселка, 2013. – 224 с. : іл., фото.

Одсвіт його душі (листи автора “Собору” Петрові Ребру) / Олесь Гончар // Хортиця : укр.-рос. літ.-худож. та громад.-політ. часопис Запорізького краю. – 2013. – № 2. – С. 88–90.

Щоденники : фрагменти / Олесь Гончар // Вісник Таврійської фундації (Осередку вивчення української діаспори) / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Херсон. держ. ун-т, міжфедеральна наук. лаб. “Українська література в англomовному світі”, Таврійська фундація (Осередок вивчення української діаспори). – Херсон, 2012. – Вип. 8. – С. 168–174.





II. НАУКОВІ ЗАХОДИ, НАУКОВІ Й НАУКОВО-ПОПУЛЯРНІ ВИДАННЯ

II.1. НАУКОВІ КОНФЕРЕНЦІЇ

Творча індивідуальність Олеса Гончара в українському літературному контексті : VI Всеукраїнська наукова Гончарівська конференція, присвячена 95-річчю від дня народження письменника (Дніпропетровськ, 11-12 квіт. 2013 р.) / Ін-т української мови НАН України, Дніпропетров. нац. ун-т ім. Олеса Гончара, ДЗ “Луганський нац. ун-т ім. Тараса Шевченка”. – Дніпропетровськ, 2013.

Оргкомітет

Поляков М. В. (голова оргкомітету) – ректор Дніпропетровського національного університету імені Олеса Гончара, д-р фіз.-мат. наук, професор.

Архіреєва В. О. – провідний методист групи аналізу у сфері гуманітарної освіти та виховання молоді навчально-методичного відділу ДНУ імені Олеса Гончара.

Біляцька В. П. – канд. філол. наук, доцент кафедри української літератури ДНУ імені Олеса Гончара.

Галич О. А. – д-р філол. наук, професор, завідувач кафедри теорії літератури та компаративістики ДЗ “Луганський національний ун-т ім. Тараса Шевченка”.

Гонюк О. В. – канд. філол. наук, доцент кафедри української літератури ДНУ імені Олеса Гончара.

Заверталюк Н. І. – д-р філол. наук, професор, завідувач кафедри української літератури ДНУ імені Олеса Гончара.

Олійник Н. П. – канд. філол. наук, доцент, завідувач кафедри української літератури ДНУ імені Олеса Гончара.



Попова І. С. – д-р філол. наук, професор, декан факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара.

Ромас Л. М. – канд. філол. наук, доцент кафедри української літератури ДНУ імені Олеся Гончара.

Рутко Т. П. – ст. лаборант кафедри української літератури ДНУ імені Олеся Гончара.

Сулима М. М. (м. Київ) – д-р філол. наук, член-кор. НАН України, заступник директора з наукової роботи Інституту літератури імені Т. Г. Шевченка НАН України.

Тіпер І. В. – канд. філол. наук, доцент кафедри української літератури ДНУ імені Олеся Гончара.

Шаф О. В. – канд. філол. наук, доцент кафедри української літератури ДНУ імені Олеся Гончара.

Секції

I. Олесь Гончар у світі “духівників” слова

II. Творчість Олеся Гончара і навколо неї: літературно – естетичний дискурс

III. Жанрово-стильові домінанти творчості Олеся Гончара

Доповіді, виголошені на пленарному засіданні

Антропоніми у творчій лабораторії Гончара-саморедактора – **Галич В. М.** (м. Луганськ), д-р філол. наук, професор ДЗ “Луганський національний ун-т ім. Тараса Шевченка”.

Гончар і американська література: щоденникова рецепція – **Галич О. А.** (м. Луганськ) – д-р філол. наук, професор, завідувач кафедри теорії літератури та компаративістики ДЗ “Луганський національний університет ім. Тараса Шевченка.

“...всього 700 правок” (останнє авторське відредагування “Собору”) – **Завертальюк Н. І.** (м. Дніпропетровськ), д-р філол. наук, професор Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара.

“Господи, пошли нам істинних державних мужів, істинне державотворення!” : епістолярний діалог Івана Чендея й Олеся Гончара – **Кіраль С. С.** (м. Київ), д-р філол. наук, професор Наці-



онального університету біоресурсів і природокористування України.

Жанрово-стильові доміанти творчості Олесь Гончара – Бернадська Н. І. (м. Київ), д-р філол. наук, професор Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Людина-творець і Людина-воїн – Попова І. С., д-р філол. наук, професор, декан факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства Дніпропетровського національного університету імені Олесь Гончара.

Олесь Гончар в грузинських перекладах – Бабухадія Мераб (м. Тбілісі), д-р філол. наук, професор Тбіліського національного університету.

Олесь Гончар: на вістрі духу – Поляков М. В., ректор Дніпропетровського національного університету імені Олесь Гончара, д-р фіз.-мат. наук, професор.

Олесь Гончар: пожиттєве випробування – Хомяк Т. В. (м. Запоріжжя), канд. філол. наук, доцент ДВНЗ “Запорізький національний університет”.

Олесь Гончар і Микола Руденко: життєві і творчі перехрестя – Просолова В. А. (м. Донецьк), д-р філол. наук, професор Донецького національного університету.

Синкретичний характер “Споминів про Олесь Гончара” – Ромащенко Л. І. (м. Черкаси), доктор філологічних наук, професор Черкаського національного університету імені Б. Хмельницького.

Соціальний міф і художні реалії в романі Олесь Гончара “Прапорonosці” – Ковалів Ю. І. (м. Київ), д-р філол. наук, професор Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Спогад про красу вірності – Наєнко М. К. (м. Київ), доктор філологічних наук, професор Інституту філології Київського національного університету імені Т. Шевченка.

Трагедія без катарсису: новела Олесь Гончара “За мить щастя” – Марко В. П. (м. Кіровоград), д-р філол. наук, професор Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Художнє слово між ненавистю і любов’ю: аспект психологічної антропології – Тарнашинська Л. Б. (м. Київ), канд. філол. наук, старший науковий співробітник Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України.



Публікації про конференцію

Абліцов В. Олесь Гончар: “В Дніпропетровську я почав існувати для наших жерців літературних” : [за матеріалами VI Всеукр. наук. конф. “Творча індивідуальність Олесь Гончара в українському літературному контексті”, Дніпропетровськ] / В. Абліцов // Слово Просвіти : всеукр. культуролог. тижневик. – 2013. – 25 квіт. – 1 трав. (№ 17). – С. 14.

Заверталюк Н. Шоста всеукраїнська Гончарівська наукова конференція / Н. Заверталюк // Слово і час : наук.-теорет журнал. – 2013. – № 9. – С. 123-124.

II. Феномен Олесь Гончара в духовному просторі українства : Друга всеукраїнська науково-практична конференція (Дніпропетровськ; Полтава, 3–5 квіт. 2013 р.) / Ін-т української мови НАН України, Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Нац. гірничий ун-т. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2013. – 18 с.

Оргкомітет

Півняк Г. Г. – ректор ДВНЗ “Національний гірничий університет” (ДВНЗ “НГУ”), академік НАН України, професор, двічі лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, заслужений діяч науки і техніки України.

Степаненко М. І. – доктор філологічних наук, професор, академік Академії вищої освіти України, член Національної спілки журналістів України, член Національної спілки письменників України, заслужений діяч науки і техніки України, ректор Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.

Жданова Г. Г. – старший викладач Інституту гуманітарних проблем ДВНЗ “НГУ”, керівник клубу “Джерело”.

Івченко Р. В. – методист Центру культури української мови імені О. Гончара ДВНЗ “НГУ”.

Ігнат'єва С. Є. – кандидат філологічних наук, професор Інституту гуманітарних проблем ДВНЗ “НГУ”, докторант Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.



Костюк Н. Г. – старший викладач Інституту гуманітарних проблем ДВНЗ “НГУ”, співробітник Центру культури української мови імені О. Гончара.

Мелешко В. А. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.

Нефьодова О. Н. – директор бібліотеки ДВНЗ “НГУ”.

Пушкін В. Ю. – заслужений працівник освіти України, член-кореспондент Української академії історичних наук, професор, директор Інституту гуманітарних проблем ДВНЗ “НГУ”.

Слобода Н. В. – кандидат філологічних наук, доцент Інституту гуманітарних проблем ДВНЗ “НГУ”, співробітник Центру культури української мови імені О. Гончара.

Хоменко Ю. Т. – професор, проректор з науково-педагогічної та навчально-виховної роботи ДВНЗ “НГУ”, заслужений працівник освіти України.

Цюп’як І. К. – кандидат філологічних наук, доцент Інституту гуманітарних проблем (ДВНЗ “НГУ”), директор Центру культури української мови імені О. Гончара.

Чумак О. Л. – викладач Інституту гуманітарних проблем ДВНЗ “НГУ”, співробітник Центру культури української мови імені О. Гончара.

Секції

- I. Довкола Олесь Гончара: літературний діалог
- II. Творчість Олесь Гончара: літературознавчий вимір
- III. Мовостиль прозаїка, поета, публіциста Олесь Гончара
- IV. Олесь Гончар у контексті сучасних лінгвістичних проблем
- V. Мистецький набуток Олесь Гончара: методичний аспект

Доповіді, виголошені на пленарному засіданні

Біблійні алюзії в щоденниках Олесь Гончара – Скаб Марія Василівна (м. Чернівці), доктор філологічних наук, професор кафедри історії та культури української мови Чернівецького національного університету імені Ю. Федьковича.



Всепланетарність мислення Гончара-письменника в романі “Твоя зоря” – Кононенко Петро Петрович (м. Київ), доктор філологічних наук, професор, академік Української академії наук, Академії наук вищої школи України, Української вільної академії наук у США, Міжнародної слов’янської академії, Української академії політичних наук, президент Міжнародної асоціації “Україна і світове українство”, директор НДІУ.

Гносеологія художньої ідеї (А. Барбюс, Е. Ремарк, О. Гончар) – Гуменний Микола Хомич (м. Одеса), доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української та зарубіжної літератур ДЗ “Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського”.

Загальнонаціональне, регіональне й індивідуальне в системі найменувань адресата мовлення Олеся Гончара (на матеріалі епістолярю) – Скаб Мар’ян Стефанович (м. Чернівці), доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри історії та культури української мови Чернівецького національного університету імені Ю. Федьковича.

Літературно-критична шевченкіана Олеся Гончара – Михайлин Ігор Леонідович (м. Харків), доктор філологічних наук, професор кафедри журналістики Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

“Небо” в ландшафтному світі щоденників Олеся Гончара – Галич Валентина Миколаївна (м. Луганськ), доктор філологічних наук, професор ДЗ “Луганський національний університет імені Т. Шевченка.

Олесь Гончар і Мухтар Ауезов: щоденникова рецепція – Галич Олександр Андрійович (м. Луганськ), доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри теорії літератури та компаративістики ДЗ “Луганський національний університет імені Т. Шевченка”.

Олесь Гончар й українсько-білоруські культурно-політичні зв’язки – Степаненко Микола Іванович (м. Полтава), доктор філологічних наук, професор, ректор Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.



Олесь Гончар крізь призму спогадів **Валентини Гончар – Ромащенко Людмила Іванівна** (м. Черкаси), доктор філологічних наук, професор Черкаського національного університету імені Б. Хмельницького.

Олесь Гончар та Іван Франко – Франко Роланд Тарасович (м. Київ), радник з міжнародних зв'язків президента Міжнародного науково-технічного університету, заступник голови правління Всеукраїнського фонду відродження видатних історико-архітектурних пам'яток імені О. Гончара, президент культурно-просвітницького центру “Франко – Європа”, кандидат технічних наук, доцент.

Сакральний світ Олеся Гончара – Поповський Анатолій Михайлович (м. Дніпропетровськ), доктор філологічних наук, професор Дніпропетровського національного університету імені О. Гончара.

Словотвірне розмаїття мовистилію Олеся Гончара – Валюх Зоя Орестівна (м. Київ), доктор філологічних наук, професор Київського національного лінгвістичного університету.

Соборність душі Олеся Гончара – Гоян Ярема Петрович (м. Київ), лауреат Національної премії України імені Т. Г. Шевченка, заслужений діяч мистецтв України, прозаїк.

Спогад про красу вірності – Наєнко Михайло Кузьмович (м. Київ), доктор філологічних наук, професор Інституту філології Київського національного університету імені Т. Шевченка.

Творчість Олеся Гончара в літературознавчій рецепції академіка Віталія Дончика – Кіраль Сидір Степанович (м. Київ), доктор філологічних наук, професор Національного університету біоресурсів і природокористування України, академік Академії вищої освіти України.

Художні концепти людина і зброя в однойменному романі Олеся Гончара – Глуховцева Катерина Дмитрівна (м. Луганськ), доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української філології та загального мовознавства ДЗ “Луганський національний університет імені Т. Шевченка”.



Публікації про конференцію

Білик Г. Усі дороги ведуть до Олесья Гончара : [за матеріалами Другої всеукр. наук.-практ. конф. “Феномен Олесья Гончара в духовному просторі українства”] / Галина Білик // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2013. – 12 квіт. (№ 57–58). – С. 3.

Білик Г. Усі дороги ведуть до Гончара : [за матеріалами Другої всеукр. наук.-практ. конф. “Феномен Олесья Гончара в духовному просторі українства”] / Галина Білик // Літературна Україна. – 2013. – 2–9 трав. (№ 18–19). – С. 19.

Білик Г. Ювілей Олесья Гончара / Галина Білик // Колос : кобеляцька районна газета. – 2013. – 10 квіт. (№ 33). – С. 1.

II.2. ДИСЕРТАЦІЇ

Дроздова А. В. Авторське редагування художнього твору в параметрах соціального простору і соціального часу: творча лабораторія Олесья Гончара : дис. ... канд. наук із соц. комунікацій 27.00.05 / Дроздова Альона Василівна ; Класичний приватний університет. – Запоріжжя, 2013. – 584 с. – Захист відбувся 21.01. 2013 р.

Уперше з'ясовано методологічні проблеми авторського редагування художнього твору в контексті історії розвитку видавничої справи та редагування, соціальної комунікації й письменницької діяльності як її важливого складника. Розгляд творчої лабораторії Олесья Гончара-саморедактора уможливив реконструювання соціокультурної моделі редагування митцем власних літературних творів з урахуванням особливостей редакторської обробки текстів словесності, суспільно-політичної й естетичної позицій письменника за доби тоталітаризму. Класифіковано та узагальнено типологічні особливості правок у редакціях романів „Собор”, „Твоя зоря” з інтерпретацією їхньої текстово-комунікативної продуктивності в контексті соціального простору і соціального часу, а також із позицій аксіології, когнітивістики й авторської індивідуальності. Схарактеризовано соціальну прагматику та інтертекстуальність як константи саморедакторського досвіду Олесья Гончара.

II.3. МОНОГРАФІЇ

Галич В. Дискурс авторського редагування публіцистичного твору: творча лабораторія Олеся Гончара : монографія / В. М. Галич, О. С. Куцевська. – Луганськ : Вид-во ДЗ “ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013. – 272 с.

У монографії вперше досліджено сутність дискурсу саморедагування Олесем Гончаром публіцистичних творів, що розкриває глибинне прочитання його соціально-комунікативного змісту. Авторське редагування витлумачено як творчий процес та наукову й навчальну прикладну дисципліну, які мають власний предмет, об'єкт, мету, завдання й методи вивчення. З'ясовано культуру публіциста-саморедактора, простежено динаміку правки творів, зумовлену суспільно-політичними, літературно-естетичними, психологічними чинниками та його жанровою природою. Конверсійний аналіз сприяє реконструкції творчої історії публіцистичних текстів, інтерпретації модифікацій змісту і форми стосовно їхньої доречності та прагматичної спрямованості.

Галич В. Щоб слово жило... : монографія / Валентина Галич. – Луганськ : Вид-во ДЗ “ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013. – 444 с.

Монографія являє собою науковий звіт авторки – В. М. Галич, приурочений її ювілею. Добірка розвідок суттєво доповнює чинні уявлення про постать Олеся Гончара. У фокусі досліджень – ономастичний вимір, ландшафтний світ, урбаністичний простір його публіцистики, творча лабораторія саморедагування. Крізь призму теорії “поля” П'єра Бурдьє розкрито форми інституалізації цензури як засобу ідеологічного тиску, з'ясовано специфіку прояву поля журналістики, поля літератури й поля влади в топосі України другої половини ХХ ст. Соціально-комунікативна прагматика слова репрезентована сучасним прочитанням нещодавно вперше опублікованої збірки В. Сосюри “Вона пішла”, аналізом щоденникових рецепцій Олеся Гончара, діяльністю ЗМІ крізь призму позицій і диспозицій їхніх агентів, дослідженням есе-мініатюр В. Селіванова (Буряка), уведенням у полемічний дискурс новаторських жанрових пошуків Ю. Андруховича, студіюванням діяльності луганських ЗМІ.

Галич В. Олесь Гончар у вимірах соціальних комунікацій / Валентина Галич // Щоденники Олеся Гончара в парадигмі соціальних комунікацій і літературознавства : колективна монографія

Галич А. О. (розд. 3), Галич В. М. (розд. 2), Галич О. А. (вступ, розд. 2). – Луганськ : СПД Резніков В. С., 2013. – С. 10–42.

Матеріалом дослідження служить щоденник Олесь Гончара як жанр мемуарної літератури. Докладно проаналізовано відгуки письменника про ЗМІ та цензуру, прокоментовано публіцистику та діаріюш митця з точки зору теорії поля П. Бурдьє, з'ясовано основні концепти рецепції письменником буття українського народу, схарактеризовано принципи портретування в щоденниковому тексті.

Галич О. А. Олесь Гончар і Микола Руденко / О. А. Галич // Потужна енергія Слова : монографія / за наук. ред. О. А. Галича. – Луганськ : Резніков В. С., 2013. – С. 62–71.

Простежено історію взаємин двох українських письменників, які на повний голос заявили про себе в повоєнний час. Матеріалом дослідження послужили щоденникові нотатки Олесь Гончара.

Галич О. А. “Прозирнути в майбутні тисячоліття”. Особливості щоденникових записів Олесь Гончара // Галич О. А. Документальна література та глобалістичні процеси у світі : монографія / О. А. Галич. – Луганськ : Резніков В. С., 2013. – С. 89–120.

Щоденники Олесь Гончара проаналізовано з точки зору літературознавства, що відкрило перспективу мати повніше уявлення про життя і творчість письменника та погляди на щоденники як справді літературний жанр. Доведено, що діарійні записи Олесь Гончара досить змістовні в жанровому плані й синтетичні водночас, оскільки несуть чимало біографічних деталей, характеризують літературний процес доби й навкололітературну ситуацію.

Степаненко М. І. Добрий янгол Олесь Гончара / М. І. Степаненко // Думки вголос і про себе : наукове видання. – Полтава, 2013. – С. 60–64.

Виписано реальний образ дружини Олесь Гончара Валентини Гончар. Матеріалом для аналізу послужили щоденникові записи письменника, особисті враження автора статті від зустрічей із Валентиною Данилівною.

Степаненко М. І. Думки вголос і про себе : наукове видання / М. І. Степаненко. – Полтава : ПП Шевченко Р.В., 2013. – 412 с.



До монографії увійшли об'єднані в окремі розділи публіцистичні, мовознавчі, літературознавчі роздуми. Один із них – гончарознавчі студії: “Галактика людства в щоденниковій сповіді Олесь Гончара”, “«Поле неокрає» описових назв у щоденниковому дискурсі Олесь Гончара”, “Слово письменника про державного діяча: Олесь Гончар про Федора Моргуна”, “...У вічнім протистоянні ... минало життя Олесь Гончара”, “Олесь Гончар й українсько-білоруські культурно-політичні зв'язки”, “Лексикографічна діяльність Олесь Гончара”, “Роман “Твоя зоря” Олесь Гончара в читацькій епістолярній оцінці”, “Олесь Гончар і Василь Бережний: епістолярний діалог”, “З когорти маститих гончарознавців”.

Степаненко М. Літературно-мистецька Полтавщина / Микола Степаненко. – Гадяч : Видавництво “Гадяч”, 2013. – 500 с.

Видання вміщує інформацію про граматики, словники, енциклопедії, наукові, літературні, літературно-мистецькі періодичні й неперіодичні видання, літературно-мистецькі об'єднання, творчі спілки, культурно-освітні заклади, установи (стаття “Полтавська обласна бібліотека для юнацтва імені Олесь Гончара”), міжнародні, усеукраїнські, обласні, районні літературні, літературно-мистецькі, мистецькі, наукові й інші премії, засновані на честь письменників, художників, учених, освітян, духовних діячів, життєвий і творчий шлях яких пов'язаний із Полтавщиною (статті “Гончара Олесь імені Міжнародна українсько-німецька літературна премія”, “Гончара Олесь імені Всеукраїнська літературна премія”), літературно-мистецькі свята (стаття “«Зелене свято Гончарового дитинства» Щорічне обласне мистецьке дійство”), конкурси (стаття “Гончара Олесь імені конкурс на кращу публікацію на сторінках журналу «Бористен»”), літературно-меморіальні, літературні музеї й музейні кімнати (статті “Гончара Олесь Державний літературно-меморіальний музей” [с. Суха Кобеляцького району Полтавської області], “Гончара Олесь шкільний історико-меморіальний музей” [Кіровська загальноосвітня школа І–ІІ ступенів Кобеляцького району Полтавської області], “Гончара Олесь шкільний літературний музей” [Кобеляцька загальноосвітня школа І–ІІІ ступенів № 2 Полтавської області]), ушанування пам'яті видатних митців-земляків (стаття “Гончару Олесеві меморіальні дошки” [сmt Козельщина, с. Бреусівка Козельщинського району Полтавської області]).

II.4. ТЕМАТИЧНІ ЗБІРНИКИ НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Таїни художнього тексту (до проблеми поетики художнього тексту) : зб. наук. праць. Вип. 16 / Н. І. Заверталюк (наук. ред.) ; М-во освіти і науки України, Дніпропетров. нац. ун-т імені Олеся Гончара. – Дніпропетровськ : Пороги, 2013. – 308 с.

Статті збірника присвячено актуальним проблемам гончарознавства (Олесь Гончар у контексті української і світової літератури, літературно-естетичний дискурс його творчості, автобіографічні чинники творчості митця, жанри, проблеми авторського редагування, форми нарації тощо), питанням розвитку української та зарубіжної літератур у ракурсі поетики художнього тексту.

Редакційна колегія: д-р філол. наук, проф. Н. І. Заверталюк (наук. ред.); д-р філол. наук, проф. В. А. Гусев; д-р філол. наук, проф. В. І. Ліпіна; д-р філол. наук, проф. Л. І. Скуратівська; д-р філол. наук, проф. О. Д. Турган; д-р філол. наук, проф. В. О. Соболюк; канд. філол. наук К. О. Корнілова (відп. ред.).

Зі змісту

Абліцов В. Г. Олесь Гончар – Юрій Шевельов: діалог через океан. – С. 71–78.

У статті розглянуто особливості непростих взаємин українсько-американського науковця-лінгвіста зі світовим ім'ям Юрія Шевельова та видатного українського письменника, відомого громадського діяча Олеся Гончара в історичному, політичному, літературному, культурному контекстах доби.

Балибіна І. В., Сичова С. В. “Адже життя – це найперше любов...”. – С. 23–35.

У бібліографічній розвідці на основі листів, щоденників, спогадів, літературознавчих матеріалів, окремих творів висвітлено деякі біографічні віхи Олеся Гончара, розкрито тему любові, яку письменник філософськи осмислив на високому художньому рівні.

Бандура Т. Й. Поліфункціональність художньої деталі в епікальній структурі наративу новел Олеся Гончара. – С. 127–133.

На основі аналізу новелістики Олеся Гончара різновекторно схарактеризовано поліфункціональність художньої деталі, її ево-

люцію у творах митця, також досліджено символічне навантаження деталі у структурі наративу новел.

Галацька В. Л. Специфіка метафоричного освоєння дійсності в романі Олесь Гончара “Берег любові”. – С. 182–186.

Проаналізовано роль метафори в художньому тексті Олесь Гончара, простежено особливості її творення з огляду на засади когнітивної теорії метафори, покласифіковано метафоричні концепти в повісті “Берег любові”.

Галич В. М. Антропоніми у творчій лабораторії Гончара-саморедактора. – С. 210–221.

На матеріалі рукописів роману “Прапороносці” Олесь Гончара із залученням його публіцистичної, мемуарної й епістолярної спадщини проаналізовано антропонімну правку, з урахуванням сучасної дискусії навколо цього твору розкрито естетичну й прагматичну функції імен персонажів, з’ясовано риси індивідуального стилю автора, діалектику свідомого і підсвідомого в процесах текстотворення.

Глушковецька Н. А. Літературна класика епохи соцреалізму в епістолярних оцінках В. Стуса. – С. 91–97.

На матеріалі епістолярної спадщини В. Стуса досліджено літературно-критичні погляди поета на творчість класиків українського красного письменства доби соцреалізму. Виокремлено й проаналізовано літературознавчі оцінки доробку П. Тичини, М. Рильського, А. Малишка, О. Гончара.

Драч І. Ф. Олесь Гончар зблизька і на відстані. – С. 15–18.

Подано спогади Івана Драча про Олесь Гончара як дивовижну людину в різноманітних іпостасях, багатогранну та надзвичайно цікаву особистість.

Заверталюк Н. І., Олійник Н. П. Квітень у ДНУ імені Олесь Гончара. – С. 19–23.

Йдеться про багатозначні творчі зв’язки Олесь Гончара з Дніпропетровським національним університетом.

Заверталюк Н. І. “...всього 700 правок” (останнє авторське відредагування “Собору”). – С. 221–228.

Розглянуто насамкінець редагування Олесем Гончаром роману “Собор”.

Кедич Т. В. Особливості становлення характеру дитини в повісті “Бригантина” Олеся Гончара. – С. 163–170.

З’ясовано специфіку художнього зображення характеру дитини в повісті “Бригантина” Олеся Гончара у взаємозв’язку із ситуаціями, психічними станами головного героя.

Кобилко Н. А. Образ дороги як просторова реалія і як символ у романі Олеся Гончара “Твоя зоря”. – С. 197–202.

Досліджено художнє потрактування образу дороги в романі Олеся Гончара “Твоя зоря”, розкрито його символічний зміст, а також його концептуальність в осмисленні теми твору.

Ковалів Ю. І. Соціальний міф і художні реалії в романі О. Гончара “Прапорonosці”. – С. 176–182.

Зазвичай роман “Прапорonosці” О. Гончара відносять до типових творів “соцреалізму”. У статті йдеться про підсвідому досить успішну спробу письменника вийти за межі панівного “творчого” методу.

Костюченко М. П. Авторемінісценції в романі “Собор” Олеся Гончара. – С. 256–265.

Основну увагу приділено з’ясуванню автобіографічної сутності роману “Собор”, подано реальні факти з життя митця, доведено, що прототипами його персонажів є реальні люди, яких письменник знав.

Кропивко І. В. Жанровий симбіоз повісті Олеся Гончара “Бригантина”. – С. 146–152.

Різнобічно з’ясовано питання жанрової специфіки повісті О. Гончара “Бригантина” у зв’язку з її стильовою своєрідністю, доведено, що жанровий симбіоз твору зумовлений домінуванням ознак повісті та рецесивних характеристик роману виховання й нарису.

Корнілова К. О. Специфіка художнього зображення світу війни у творчості О. Гончара й П. Загребельного. – С. 97–102.

З’ясовано специфіку художнього зображення світу війни на матеріалі творів “Людина і зброя” О. Гончара та “Юлія, або Запрошення до самовбивства” П. Загребельного; акцентовано увагу на художній реалізації духовного буття людини в умовах війни та повоєнної дійсності.

Марко В. П. Трагедія без катарсису: новела Олеся Гончара “За мить щастя”. – С. 124–127.

Запропоновано нову інтерпретацію новели Олеся Гончара “За мить щастя”.

Мартінова С. М. Олесь Гончар у діалозі поколінь (за матеріалами літератури Придніпров’я). – С. 87–91.

Йдеться про роль Олеся Гончара в розгортанні літературно-го життя на Придніпров’ї та його вплив на формування покоління дніпропетровських шістдесятників.

Мірошніченко Л. В. Художня деталь у новелі О. Гончара “Чорний Яр”. – С. 133–139.

Проінтерпретовано своєрідність художньої деталі в новелі Олеся Гончара “Чорний Яр”, поетику її назви, яка сповнена експресії, має ознаки інтертекстуальності, кольоративності і зображальності деталей; з’ясовано розмаїття звукових, предметних й уточнювальних деталей, що утворюють емоційне тло описуваних подій.

Наєнко М. К. Спогад про красу вірності. – С. 37–42.

Розповідаючи про своє спілкування з Олесем Гончаром (зустрічі, листування), звертаючись до творів і щоденників письменника та власних спогадів, автор статті акцентує увагу на проблемах взаємин Олеся Гончара з владою, характеризує концепцію краси вірності, сповідуваної митцем, ураховуючи засади історичного підходу з позицій минулого й сучасного.

Ніколашина Т. І., Сологуб Л. О. Функційно-семантичне поле порівняння в романі “Берег любові” Олеся Гончара. – С. 186–192.

Проаналізовано функційно-семантичне поле порівняння на тлі художнього тексту Олеся Гончара, схарактеризовано моноцентричне поле, яке об’єднує елементи різних ієрархічних мовних рівнів, що реалізують компаративну семантику.

Олійник Н. П. Своєрідність хронотопічної організації повісті “Бригантина” Олеся Гончара. – С. 152–158.

Розглянуто повість Олеся Гончара “Бригантина” в аспекті з’ясування особливостей її хронотопічної організації на різних рівнях художнього тексту; основну увагу приділено формам нарації, функціям ліричних відступів, динаміці розкриття просторового й часового сегментів.



Онуфрієнко О. Б., Яшина Л. І. Мотив подорожі в романі О. Гончара “Твоя зоря”. – С. 193–197.

Осмилено сюжетотворювальний та образотворчий аспекти мотиву подорожі в романі О. Гончара “Твоя зоря”; особливу увагу приділено визначенню ролі хронотопу дороги в контексті моделі світу письменника, її художнього структурування.

Попова І. С. Світлий Олесь Гончар. – С. 11–15.

Йдеться про Олесь Гончара як славетного випускника Дніпропетровського національного університету та видатну постать ХХ століття.

Поляков М. В. Олесь Гончар: на вістрі духу. – С. 8–11.

Різномічно схарактеризовано домінанту духу, духовності в “художній філософії” Олесь Гончара.

Полякова С. В. Міфологема дороги в романах Олесь Гончара (“Твоя зоря”, “Прапорonoсці”) та Бориса Харчука (“Волинь”, “Майдан”, “Невлoвимe літo”). – С. 103–107.

На матеріалі творів Олесь Гончара “Твоя зоря”, “Прапорonoсці” та Бориса Харчука “Волинь”, “Майдан”, “Невлoвимe літo” проаналізовано своєрідність художнього вираження образу-символу дороги в різних площинах лексичного, філософського та психологічного аспектів.

Просалова В. А. Олесь Гончар та Микола Руденко: життєві і творчі перехрестя. – С. 62–71.

На прикладі життєвих і творчих доль представників одного літературного покоління – Миколи Руденка та Олесь Гончара – з’ясовано характерні для повоєнного часу тенденції розвитку української літератури ХХ століття, простежено позначення суспільно-політичної ситуації у країні на пафосі, символіці та образній системі творів цих авторів.

Радько Г. І. Олесь Гончар і його творчість на тлі 60-х років ХХ ст. – С. 55–62.

Висвітлено проблему наукового осмислення постаті Олесь Гончара як людини і як прозаїка в контексті української літератури 60-х рр. ХХ століття, нетиповість його романів “Людина і зброя”, “Тронка”, “Собор” і новели “Кресафт”, які дисонують із принципами соціалістичного реалізму.

Рарицький О. А. Мемуарний дискурс шістдесятництва в “Щоденниках” Олеся Гончара. – С. 247–256.

Здійснено спробу довести, що “Щоденники” Олеся Гончара постають як метажанрове утворення з виразними ознаками мемуарного жанру. Цей художньо-документальний матеріал дає змогу вичленувати й проаналізувати спогади письменника про епоху шістдесятництва і її найвизначніших представників.

Ромащенко Л. І. Синкретичний характер “Споминів про Олеся Гончара”. – С. 108–117.

Творчо проаналізовано книгу спогадів дружини письменника Валентини Гончар “Я повен любові...”, у якій митець Олесь Гончар постає видатним письменником, громадським діячем, котрого хвилюють соціальні, морально-етичні, екологічні, культурні проблеми української дійсності; особливу увагу приділено високій красі душі і слова у творах патріарха української літератури, широкому культурному та географічному контекстам.

Стадніченко О. О. Великий правдолюбець на запорізькій землі (О. Гончар у спогадах заporожців). – С. 78–87.

Статтю присвячено дослідженню мемуарних нарисів, спогадів заporізьких письменників про Олеся Гончара.

Тараненко А. В. Типи особистості дитини в повісті Олеся Гончара “Бригантина”. – С. 170–176.

На матеріалі повісті “Бригантина” проаналізовано специфіку художнього відображення світу дитини, розглянуто особливості типів маленьких індивідів.

Тарнашинська Л. Б. Художнє слово між ненавистю і любов’ю: аспект психологічної антропології. – С. 42–55.

У статті крізь призму психологізму як оптики травмованої свідомості розглянуто антропоцентричне заломлення художнього слова українських шістдесятників, яким довелося працювати в силовому полі ненависті й ціною власних прозрінь здобуватися на пріоритетне почуття любові, ґрунт для якої створювала й проза Олеся Гончара.

Тимофєєва О. М. Діалог і монолог як засоби психологізму в новелах Олеся Гончара та оповіданнях Льва Скрипника. – С. 139–145.

На матеріалі новел Олеся Гончара “Ніч мужності”, “Жінка в сірому” та оповідань Льва Скрипника “За все”, “Маленька степо-



ва рудня”, “Кортаюк” розглянуто такі засоби психологічного зображення, як діалог і монолог, внутрішнє мовлення, монолог-роздум, діалог для передачі емоційного стану персонажів.

Українець Л. Ф. Конотаційна експлікація звукозображення в поетичній мові Олесь Гончара. – С. 202–209.

Стаття містить аналіз конотаційного потенціалу звукозображення в поетичній мові Олесь Гончара; на матеріалі фронтових поезій простежено моделювання асоціативно-символічними значеннями фонетичних одиниць – голосних і приголосних – глибинної семантичної перспективи фрагментів дійсності.

Хомяк Т. В. Олесь Гончар: пожиттєве випробування. – С. 117–123.

Розглянуто надруковані матеріали, у яких критично поціновано творчість Олесь Гончара уже після його смерті, та ті публікації, автори яких стали на захист письменника і його набутку.

Чередник Л. А. Проблема “батьків і дітей” у повісті Олесь Гончара “Бригантина”. – С. 158–163.

Досліджено специфіку художнього розкриття морально-етичних проблем, порушених у повісті відомого українського письменника Олесь Гончара “Бригантина”, зокрема тих, які стосуються розв’язання традиційної для літератури теми “батьків і дітей”, нелегкої праці педагогів, спрямованої на виховання “важких” підлітків.

Шабат-Савка С. Т. Суб’єктивно-авторські інтенції та їх синтаксична репрезентація в публіцистиці Олесь Гончара. – С. 228–238.

На матеріалі публіцистичних творів Олесь Гончара схарактеризовано суб’єктивно-авторські інтенції, які виразно експлікують суб’єкта мовлення, автора конкретного висловлення, носія різноманітних мовленнєвих намірів, що перебувають у сфері авторизації, персуазивності та оцінки; зосереджено увагу на змістових параметрах авторизованих інтенцій, інтенцій достовірності та гіпотетичності, зrealізованих у художньому тексті за допомогою суб’єктивно-модальних синтаксем, перформативних висловлень, риторичних запитань тощо.



Феномен Олеся Гончара в духовному просторі українства : зб. наук. праць [за матеріалами II Всеукр. наук.-практ. конф., (Дніпропетровськ; Полтава, 3–5 квіт. 2013 р.)] / голов. ред. М. І. Степаненко ; Ін-т української мови НАН України, Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Нац. гірничий ун-т. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2013. – 348 с.

До збірника увійшли статті, які розкривають громадянський подвиг, художній набуток, мовостиль прозаїка, поета, публіциста Олеся Гончара. Переважна частина статей потверджує думку, що сучасне літературознавство орієнтується на вивчення поетичних особливостей художнього твору. Упорядковано за матеріалами Другої всеукраїнської науково-практичної конференції “Феномен Олеся Гончара в духовному просторі українства”.

Редакційна колегія: д. філол. наук Степаненко М. І. (головний редактор), д. філол. наук Баландіна Н. Ф. (літературний редактор), д. філол. наук Ніколенко О. М., к. філол. наук Мелешко В. А. (відповідальний редактор), к. істор. наук Пушкін В. Ю., к. філ. наук. Ігнат'єва С. Є.

Зі змісту

Авксент'єва Г. А. Пейзаж як чинник розгортання конфлікту в романі О. Гончара “Собор”. – С. 7–14.

Проаналізовано пейзаж як важливий компонент обставин дії, як засіб розкриття конфлікту в романі О. Гончара “Собор”; досліджено епічні та ліро-епічні, основні й другорядні конфлікти.

Білик Г. М. “Циклон” і “Антициклон”: Назар Гончар versus Олесь Гончар. – С. 14–22.

Розглянуто характер і механізми літературної взаємодії класичного соціреалістичного роману “Циклон” Олеся Гончара й постмодерністського тексту-реконструкції – новелети “Антициклон” Назара Гончара, досліджено літературну історію обох творів, особливості їхньої поетики, осмислено естетичні концепти, навколо яких розбудовують картину свого поетичного світу письменники – представники старшого і молодшого літературних поколінь; порушено питання про мистецький діалог між художниками слова, який відбувається у світі культури й зумовлений різними світоглядами авторів та ступенем відкритості суспільства; схарактеризовано роман “Циклон” Олеся Гончара як соціреалістичний “роман знаків”

із канонічними формозмістовими маркерами; новелету “Антициклон” Назара Гончара прочитано в системі постмодерністської парадигми художності, зацентовано її ризоматичний, палімпсестний, ігровий компоненти.

Біляцька В. П. Рецепції Олеса Гончара про письменників. – С. 22–29.

Розглянуто літературно-критичні праці, щоденникові записи, листи Олеса Гончара, у яких ідеться про своєрідність художнього мислення, значення Василя Стефаника в розвитку української літератури та культури, причетність “покутського генія” до особистої долі письменника.

Валюх З. О. Словотвірне розмаїття мовостилю Олеса Гончара. – С. 29–36.

Висвітлено проблему функціонування словотвірних одиниць у художньому тексті, проаналізовано глибину семантичних позицій іменникових словотвірних парадигм, з’ясовано специфіку дериваційної поведінки лексико-семантичної групи іменників – назв осіб за професією, обґрунтовано виокремлення зон словотвірної парадигми за частиномовною належністю дериватів на прикладах із творів О. Гончара.

Васейко Ю. С. Реалії елітарної культури у змістовій структурі художніх творів Олеса Гончара: семантичний і функціональний аналіз. – С. 37–44.

З’ясовано культурологічне наповнення смислової організації художніх творів Олеса Гончара, подано семантичний аналіз елементів елітарної культури в літературній спадщині українського письменника, визначено найпродуктивніші групи реалій та алюзій, які беруть участь у формуванні вертикального контексту романів, повістей, новел митця, схарактеризовано способи введення їх до внутрішньої структури текстів, досліджено функціональне навантаження і роль у творенні імпліцитно виражених конотативних предметно-логічних й асоціативних змістових ланцюгів.

Виговська А. О. Моральний вибір особистості в новелі О. Гончара “За мить щастя”. – С. 45–55.

Стаття містить аналіз новели Олеса Гончара “За мить щастя” й повісті М. Каріма “Помилування”, у яких художньо досліджено проблему морального вибору особистості, що прагне самореалі-



зації в коханні попри штучно створені самими людьми перепони на шляху до природної гармонії.

Галаур С. П. Префіксально-прийменникова кореляція як просторовий параметр у художньому світобаченні Олеса Гончара. – С. 55–62.

Статтю присвячено вияву префіксально-прийменникової кореляції як маркера часткових просторових відношень у художніх текстах О. Гончара; встановлено семантичний потенціал префіксально-прийменникової кореляції різних моделей і субмоделей, окреслено закономірності лексичного заповнення правобічної припредикатної позиції в реченнях зі співвідношенням префікса та прийменника; наголошено на потенційних можливостях префіксально-прийменникової кореляції топологічно скоординувати у свідомості читача й автора зображувані події.

Галич В. М. “Небо” в ландшафтному світі щоденників Олеса Гончара. – С. 62–73.

Пейзажі в мемуаристиці Олеса Гончара порівняно з вивченням описів природи в його художній спадщині є малодослідженими. Об'єктом вивчення вперше стали описи неба в щоденниках митця як складника їхнього ландшафтного світу. Його предмет становить розкриття концепту “небо” – репрезентанта ландшафтних переживань, ландшафтного Я автора та знака соціальної комунікації. Присутність ландшафтного мислення Гончара-мемуариста як специфічної риси художньо-публіцистичного освоєння ним дійсності проілюстровано докладним описом та інтерпретацією парадигми значень концептуального образу “небо”.

Галич О. А. Олесь Гончар і Мухтар Ауезов: щоденникові рецепції. – С. 73-79.

Щоденники Олеса Гончара – це своєрідна кардіограма доби з тяжкими сталінськими повоєнними роками, короткочасною хрущовською “відлигою”, роками застою й радістю здобуття незалежності. Сторінки, що розкривають взаємини українського письменника з Мухтаром Ауезовим, передають рецепцію його особистості і творчості, сприяють повнішому уявленню про світоглядні, творчі принципи класика української літератури другої половини ХХ століття, розкривають взаємозв'язки української та казахської літератур.

Глуховцева К. Д. *Художні концепти людина і зброя в одно-
йменному романі Олеся Гончара.* – С. 79–86.

Проаналізовано засоби вираження концептів людина і зброя, задекларованих назвою роману Олеся Гончара “Людина і зброя”. Автор статті доводить, що концепт людина реалізований лексемами життя, щастя, кохання, уведенням у контекст їхніх синонімів, антонімів, спільнокоренових слів тощо. Концепт зброя маніфестований поданням військових термінів, назв реалій військового часу. Змалювання образів, пейзажів, опис переживань і філософських роздумів підпорядковане протиставленню двох протилежностей – людської сутності та війни.

Гуменна В. Ю., Мельникова Р. М. Роман О. Гончара “Твоя зоря”: філософський аспект жіночих образів. – С. 86–93.

Досліджено специфіку народності тернівціанської Мадонни, функціональність цього образу в сюжеті роману та його місця в системі персонажів. В аспекті поетики означені кардинальні проблеми набувають концептуального значення, є своєрідними кодами доступу до глибинних структурно-семантичних категорій, способами вираження найрізноманітніших проявів буття, відтворених у художньому тексті.

Гуменний М. Х. *Гносеологія художньої ідеї* (А. Барбюс, Е. Ремарк, О. Гончар). – С. 93–103.

Досліджено в історико-типологічному руслі антивоєнні романи А. Барбюса, Е. Ремарка й Олеся Гончара в органічному зв'язку з кардинальними проблемами свого часу – соціальними, історичними, економічними, моральними тощо. Розкрито особливості специфічної стильової і творчої індивідуальності кожного з митців через діалектичну єдність реалізму з традиціями літератури, що заманіфестовано на всіх рівнях структури – сюжетно-композиційному й поетикальному.

Дегтярєва К. В. *До питання про засоби вербальної агресії в педагогічному дискурсі* (за матеріалами повісті О. Гончара “Бригантіна”). – С. 103–112.

Проаналізовано засоби вербальної агресії в педагогічному дискурсі (повість Олеся Гончара “Бригантіна”); мовленнєву агресію досліджено в межах конфліктного педагогічного дискурсу, схарактеризовано мовні, комунікативні й паралінгвальні засоби репрезентації її.

Довженко О. В. Особливості розкриття громадянської позиції письменника в публіцистиці та “Щоденниках” Олесея Гончара. – С. 112–116.

Автор приділяє увагу особливостям розкриття громадянської позиції письменника, його ролі в збереженні національної культури. Громадянську позицію Олесея Гончара найкраще виявлено в публіцистиці, відчутна вона і в художніх творах та “Щоденниках”. Йдеться передусім про питання виховання й освіти молоді, проблеми рідної мови та літератури, захисту довкілля, збереження історико-культурних пам’яток. Доведено, що “Щоденники” Олесея Гончара дають невичерпно багатий матеріал для нових пошуків у річищі актуальних проблем сучасного літературознавства.

Дроздова А. В. Авторське редагування: філософська концепція Олесея Гончара. – С. 117–125.

Схарактеризовано складники філософської концепції авторського редагування художніх творів на матеріалі документальних джерел та інтерпретації правок, які вніс Олесь Гончар до власних літературних творів; особливу увагу приділено практиці вдосконалення власного художнього мовлення, що стало основою формування світогляду митця як модуль-особистості, а також сутності інформаційно-художньої свідомості письменника, яка акумулювала етнодуховні й інтелектуальні здобутки української нації та світової гуманістичної спільноти.

Словська Ю. В. Вплив комунікативної ситуації на мовленнєву поведінку українців і формування ситуативних комунікативних табу (на матеріалі роману О. Гончара “Собор”). – С. 125–130.

Розглянуто вплив комунікативної ситуації на мовленнєву поведінку українців та формування ситуативних комунікативних табу на матеріалі роману Олесея Гончара “Собор”.

Зінченко Н. І. Романтичний герой у новелах Олесея Гончара перших повоєнних років. – С. 131–136.

Проаналізовано новели Олесея Гончара перших повоєнних років з погляду концепції романтичного героя; схарактеризовано жанрово-стильові особливості, ідейно-естетичну функцію природи, наявність символів як невід’ємної риси романтичного твору.

Ігнат’єва С. Є. Фігура порівняння в системі орнаментальності щоденникового дискурсу Олесея Гончара. – С. 137–145.



Досліджено лінгвопрагматичну фігуру порівняння в системі орнаментальності щоденникового дискурсу Олесь Гончара; визначено порівняння як важливий структурний елемент щоденникового дискурсу, з'ясовано мотивації його вживання, мовленнєвий вплив на адресата, управління його комунікативно-пізнавальною діяльністю відповідно до авторського задуму; схарактеризовано контексти та ситуації вживання порівняння в аспекті семантико-прагматичної мотивації, виявлено основні типи функціональних навантажень порівнянь у щоденниковому дискурсі.

Корнева Л. М. Невербальна поведінка героїв роману О. Гончара “Твоя зоря” (номінативний та функціональний аспекти). – С. 145–154.

Досліджено невербальні засоби спілкування, їхні функції у процесі комунікації, співвідношення з мовленнєвою інформацією в романі Олесь Гончара “Твоя зоря”: особливу увагу звернено на номінації художніх кінем, що не тільки характеризують поведінку персонажів, але й уможливають створення їхнього точного психологічного портрета, реалізацію намірів автора.

Косинська Ю. В. Авторське редагування Олесем Гончаром перекладів своїх творів. – С. 154–161.

Схарактеризовано співпрацю Олесь Гончара з перекладачами його творів; висвітлено засади текстотворення, що визначають прийоми опрацювання текстів перекладною мовою; виділено аспекти, яким письменник надавав особливої ваги, авторизаючи переклади; розкрито методологію саморедагування Олесем Гончаром власних творів, що готуються до видання в перекладі російською мовою; простежено еволюцію текстів у процесі їхнього перевираження засобами іншої мови.

Костюк Н. Г. Порівняльна характеристика епістолярної спадщини Д. І. Яворницького та О. Т. Гончара. – С. 161–168.

Здійснено порівняльний аналіз епістолярної спадщини академіка Дмитра Яворницького та письменника Олесь Гончара; проаналізовано форми й засоби вираження етикету, епістолярного обрамлення, початкових формул-звертання та завершальних прощань.

Лебідь Н. П. Довженківські традиції у творчості Олесь Гончара. – С. 168–173.

Йдеться про особливості мовистилу прози Олесь Гончара в контексті довженківських традицій; особливу увагу звернено на



новаторський підхід Олександра Довженка й Олеся Гончара в розкритті тем війни й миру, життя і смерті, людини й суспільства в епічних творах.

Масицька Т. Є. Суб'єктна і локативна семантичні залежності в реченневих конструкціях з предикатом „іти” в романах Олеся Гончара. – С. 173–181.

Розглянуто дієслівний предикат як організувальний компонент семантико-синтаксичної структури речення; у складі семантичних груп проаналізовано предикати із значенням руху і простежено функціонально-синонімічні різновиди предиката “іти” у структурі реченневих конструкцій; визначено варіанти суб'єктної й локативної семантичних залежностей; за результатами дослідження зроблено висновок, що предикат із значенням “іти” формує суб'єктну та локативну семантичні залежності.

Мелешко В. А. “Летять усміхнені птаці” Олеся Гончара: поетикальні особливості твору. – С. 181–186.

З'ясовано провідні особливості поетики твору “Летять усміхнені птаці”, який увійшов до книги “Далекі вознища” – останнього прижиттєвого видання Олеся Гончара. Авторка акцентує увагу на жанровій природі новели та її хронотопній специфіці. Жанр твору визначено як новела-балада, ідейно-змістовим центром якої є протистояння людини і стихії, спричиненої людиною.

Михайлин І. Л. Літературно-критична шевченкіана Олеся Гончара. – С. 186–194.

Розглянуто провідні ідеї шевченкіани Олеся Гончара: закономірність появи Тараса Шевченка в українській літературі, вплив біографічних обставин на характер його творчості, наслідки діяльності Великого Кобзаря як творця національної мови, основоположника нової літератури, самосвідомості українського народу для України; реалізм і народність у художньому світі Олеся Гончара, поетика “Кобзаря”, інтернаціоналізм Тараса Шевченка.

Михида Л. М. Приховані творчі зв'язки Олеся Гончара й Івана Багряного. – С. 194–199.

На основі архівних документів (підготовчі матеріали, нотатки, схеми) зроблено спробу окреслити духовні зв'язки Олеся Гончара й Івана Багряного, простежено історію та оригінальність процесу створення трилогії “Буйний вітер”, визначено сюжетно-композиційні особливості твору.

Міщенко О. В. **Робота над портретом персонажа художнього твору в старших класах** (на матеріалі роману Олесея Гончара “Тронка”). – С. 200–208.

Представлено спробу ідейно-композиційного аналізу портрета персонажа художнього твору в старших класах та запропоновано методичні рекомендації щодо роботи над портретом Тоні Горпищенко, героїні роману Олесея Гончара “Тронка”.

Мороз В. Я. Парцеляція у творах Олесея Гончара. – С. 208–215.

Розглянуто питання про явище парцеляції у творах Олесея Гончара; послідовно розмежовано такі лінгвістичні поняття, як розчленування, сегментація, парцеляція, приєднання; проаналізовано структурно-синтаксичні особливості парцельованих конструкцій, які продовжують граматичну перспективу базової структури, є аналогіями головних і другорядних членів речення, частин складного речення.

Немировська О. Ф. Онімний простір роману О. Т. Гончара “Твоя зоря” в аспектах перекладу. – С. 216–223.

Розглянуто аспекти перекладу онімів роману Олесея Гончара “Твоя зоря”. Дослідження показало, що трансформація онімного простору роману російською мовою виявляє узгодженість усіх деталей онімної системи, їхнє вписування в контекст з урахуванням усіх компонентів художності.

Ніколаєнко І. О. Диглосивні мовленнєві образи в романі Олесея Гончара “Людина і зброя”. – С. 224–232.

На матеріалі роману Олесея Гончара “Людина і зброя” проаналізовано диглосивні мовленнєві образи, які суттєво змінюють конотацію висловлення; з’ясовано, що характерними ознаками індивідуального стилю письменника є майстерне використання народно-розмовної лексики, діалектизмів, просторічних слів тощо, за допомогою яких автор створює художні образи, демонструє специфічні етнічні риси українців.

Ніколашина Т. І., Сологуб Л. О. Функційно-семантичне поле порівняння на тлі художнього тексту Олесея Гончара. – С. 233–240.

Проаналізовано функційно-семантичне поле порівняння на тлі художнього тексту Олесея Гончара, схарактеризовано моноцентричне поле, яке об’єднує елементи різних ієрархічних мовних рівнів, що реалізують компаративну семантику.



Оренчак О. О. Роман О. Гончара “Твоя зоря”: поетика психо-логізму. – С. 241–249.

Досліджено естетичні принципи й майстерність психологічно-го аналізу в романі “Твоя зоря” Олеся Гончара, окреслено особливості поетики текстотворення, простежено принципи психологічного аналізу в романі через призму традицій і новаторства.

Осташ Л. Р., Осташ Р. І. Думка і слово Олеся Гончара в сучасних тлумачних словниках. – С. 249–253.

Розглянуто роль кількох лексем, наявних у творах Олеся Гончара, як ілюстративного матеріалу у словникових статтях сучасних тлумачних словників; з’ясовано повноту їхнього використання і способи покращення ефективності їхнього лексикографічного опрацювання; зроблено висновок, що в Новому тлумачному словнику лексика із творів Олеся Гончара представлена задовільно.

Осташ Н. Л. Полтавщина Олеся Гончара крізь призму слова. – С. 254–259.

Подано аналіз деяких лексем, зафіксованих у пам’ятці української мови другої половини XVII століття, які віддзеркалюють побут та господарювання мешканців Полтавщини в цей період; зроблено спробу зіставити й порівняти досліджувані слова з аналогічними лексемами у творах Олеся Гончара.

Педченко С. О. Специфіка функціонування власне-модальних часток на тлі художнього тексту Олеся Гончара. – С. 260–268.

Досліджено власне-модальні частки як важливий репрезентант авторської модальності в художньому дискурсі Олеся Гончара; особливу увагу звернено на специфічні умови реалізації того чи того субкатегорійного модального значення; окреслено семантико-функційні параметри найуживаніших у прозових творах письменника порівняльно-гіпотетичних, питальних, стверджувальних, заперечних та спонукально-оптативних партикул.

Ромащенко Л. І. Олесь Гончар крізь призму спогадів Валентини Гончар. – С. 268–278.

Творчо проаналізовано книгу спогадів дружини Олеся Гончара Валентини Гончар, у якій митець постає видатним письменником, громадським діячем. Його хвилюють соціальні, морально-етичні, екологічні, культурні проблеми української дійсності, особливу увагу приділено високій красі душі і слова у творчій спадщині митця.



Садовнік О. Г. Романи О. Гончара “Таврія” і П. Загребельного “Диво”: контекст авторської точки зору. – С. 279–285.

Досліджено своєрідність контексту авторської точки зору в історичних романах Олеся Гончара “Таврія” і Павла Загребельного “Диво” в історико-топологічному аспекті; з’ясовано специфіку сюжетно-композиційної основи обох романів на різних рівнях художнього цілого; окреслено принципи організації повісткування, публіцистичну або ліричну відкритість авторських оцінок; простежено особливості поетикального і стилістичного оформлення вказаних творів.

Сичова С. В., Требіна Н. М., Балибіна І. В. “Адже життя – це найперше любов...”: світ почуттів у житті і творчості Олеся Гончара. – С. 286–293.

На основі листів, щоденників, спогадів, літературознавчих матеріалів, окремих творів у бібліографічній розвідці висвітлено окремі періоди особистого життя Олеся Гончара і розкрито вічну тему любові, яку письменник філософськи й художньо осмислив на високому мистецькому рівні.

Слобода Н. В. Лінгвокультурні одиниці як засіб творення образності в романі Олеся Гончара “Тронка”. – С. 294–299.

Розглянуто мовні одиниці з лінгвокультурним значенням, які Олександр Гончар використовує для творення образів у романі “Тронка”; проаналізовано особливості міфологем і метафор, що функціонують у романі; розглянуті міфологеми мають античне та слов’янське походження і трансформують своє значення відповідно до образної системи твору; доведено, що лінгвокультурні метафори в аналізованому романі згруповані навколо образів степу й неба.

Степаненко М. І. Олександр Гончар й українсько-білоруські культурно-політичні зв’язки. – С. 300–311.

З’ясовано українсько-білоруські історичні, мовні, літературно-мистецькі й інші зв’язки у потрактуванні видатного українського письменника 2 половини ХХ століття Олеся Гончара; до аналізу залучено щоденники, публіцистичні праці цього талановитого майстра слова й відомого громадського діяча.

Степаненко Н. С. Про сумне і радісне 50-ліття Олеся Гончара. – С. 311–319.

На матеріалі щоденникових записів, публіцистичних творів Олеся Гончара, спогадів його дружини висвітлено один із важливих



фрагментів біографії письменника – 50-літній ювілей, схарактеризовано, зокрема, початок “сборної кампанії”.

Степовичка Л. Н. Жінки-берегині Олесь Гончара. – С. 319–336.

Життя великого письменника Олесь Терентійовича Гончара осяяно світлом і теплом трьох берегинь: бабусі Прісини, сестри Шури та дружини Валентини.

Цюп’як І. К. Парадигмальна вісь Олесь Гончара в координатах автобіографічного синергену. – С. 336–342.

Схарактеризовано парадигму духовності видатного письменника в координатах автобіографічного синергену, своєрідність її художнього втілення на макро- та мікрорівні новелістичного слова в онтологічному аспекті.

Чумак О. Л. Мовна агресія в публіцистиці Олесь Гончара. – С. 342–347.

Досліджено лексико-семантичні особливості мовної агресії в щоденниках Олесь Гончара; проаналізовано дефініцію “агресія” у словниках; визначено лексико-семантичні групи слів мовної агресії; подано шари лексики з ідентифікувальною семою “агресія”.

II.5. ПУБЛІКАЦІЇ В НАУКОВИХ І НАУКОВО-ПОПУЛЯРНИХ ВИДАННЯХ

Галич В. Відгуки Олесь Гончара про газетну періодику як поштовх до написання публіцистичних творів / Валентина Галич // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Соціальні комунікації. – 2013. – Вип. 4. – С. 165–171.

Щоденники Олесь Гончара вперше проаналізовано з позицій теорії та історії журналістики. Доведено, що автор використовує різноманітні прийоми трансформації газетного факту в цілісний, жанрово зорієнтований, концептуально та аксіологічно згармонізований публіцистичний твір.

Галич В. Нінель Завертальюк – дослідник публіцистики / Валентина Галич // *Labore et scientia*, або Феномен професора Завертальюк: : наук.-публіц. вид / упоряд. Н. П. Олійник, О. В. Шаф. – Дніпропетровськ : Середняк, 2013. – С. 129–133.



*Учасники II Всеукраїнської науково-практичної конференції
«Феномен Олеся Гончара в духовному просторі українства»*





Дніпропетровськ, Полтава, Кобеляки, 3–5 квітня 2013 року



Розкрито постать Н. І. Заверталюк як теоретика публіцистики, наголошено на її вкладі у виформування методологічних засад письменницької публіцистики, прокоментовано проникливий аналіз типологічних рис (жанрового розмаїття, природи образу і факту) публіцистичної творчості українських письменників 20-х – 70-х р.р. – Остапа Вишині, Я. Галана, О. Довженка, М. Куліша, І. Микитенка, Ю. Смолича, П. Тичини, Ю. Яновського, О. Досвітнього, Олесь Гончара, Б. Олійника, П. Панча, М. Рильського та ін.

Галич В. Комуникативна стратегія особового імені в публіцистичному тексті Олесь Гончара / Валентина Галич // Актуальні проблеми сучасної філології. Мовознавчі студії: зб. наук. праць : до 50-річчя кафедри української мови / Рівнен. держ. гуманітарний ун-т. – Рівне, 2013. – Вип. 21 (3). – С. 120–125.

На матеріалі творчості Олесь Гончара розкрито специфіку функціонування особових імен у публіцистичному тексті; у своїй внутрішній структурі вони виразно експлікують соціально-експресивні семи, які спрямовують образне публіцистичне слово на відтворення актуальних проблем українського суспільства; зіставлення ономастичних одиниць цього класу в художніх творах, мемуаристиці, професійній публіцистиці допомогло виявити спільне та відмінне в їхній комуникативній стратегії.

Галич В. Ландшафтний світ щоденників Олесь Гончара / Валентина Галич // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Філологічні науки. Ч. III. – 2013. – № 4. – С. 68–77.

Об'єктом наукових спостережень уперше стали описи неба в щоденнику Олесь Гончара. У розвідці використано терміни, запозичені з філософських і літературознавчих праць, побудовані на основі метафоричного переосмислення назв явищ природи.

Галич В. Соціально-комуникативні рецепції щоденників Олесь Гончара / Валентина Галич // Література як людинознавство: зб. наук. праць на пошану доктора філол. наук, проф. Анатолія Козлова з нагоди його 75-ліття / Криворізький педагогічний інститут / ДВНЗ “Криворізький національний університет”; Науково-дослідна лабораторія “Духовність літератури”. – Кривий Ріг : Р. А. Козлова, 2013. – С. 59 – 68.

Розглянуто актуальні проблеми в галузі теорії та історії соціальних комунікацій, історії й теорії літератури. Матеріалом



служить щоденник Олесь Гончара як жанр мемуарної літератури. Докладно проаналізовано відгуки письменника про ЗМІ та цензуру, прокоментовано публіцистику, щоденник митця з погляду теорії поля П'єра Бурдьє, з'ясовано основні концепти рецепції письменником буття українського народу, бачення ним провідних зарубіжних майстрів слова; досліджено принципи портретування в щоденниковому тексті.

Галич В. Українські ЗМІ в щоденниках Олесь Гончара крізь призму теорії поля П'єра Бурдьє / Валентина Галич // Журналістика ХХІ века: опыт прошлого и вызовы будущего : сб. науч. трудов междунар. науч.-практ. конф., (26–27 сент. 2013 г.) / Приднестров. гос. ун-т имени Тараса Шевченко. – Тирасполь, 2013. – С. 18–28.

Розглянуто принципи системного й дискурсивного дослідження журналістських явищ через теорію поля французького соціолога П'єра Бурдьє. Компаративний аналіз репрезентує специфіку прояву поля журналізму, поля літератури і поля влади в соціально-комунікативному просторі України 70-х рр. ХХ ст., а через з'ясування соціальних позицій і диспозицій агентів унеможлиблює реконструювання сторінок історії української журналістики, наповнення її фактами реальної практики, що засвідчує складну й суперечливу діяльність митця в тоталітарному суспільстві. Щоденникові записи Олесь Гончара об'єктивно висвітлюють політичну дискусію навколо роману “Собор”, відбивають етап зростання ідеологічної задухи, особливо жорстокого наступу на залишки паростків демократії, що з'явилися в часи хрущовської відлиги, дають змогу розкрити форми інституалізації цензури як засобу ідеологічного тиску.

Галич В. Франкознавчі студії Гончара-публіциста / Валентина Галич // Медіапростір : зб. статей : матеріали міжнар. наук. конф. „Публіцистична комунікація: теорія, історія сьогодення” (24–26 жовт. 2013 р.). – Тернопіль, 2013. – Ч. 1. – С. 3–10.

Розглянуто промови Олесь Гончара, присвячені Іванові Франку, указано на їхню тематичну зчіплюваність із щоденниковими записами митця, залучено дискурс сучасної літературознавчої полеміки навколо постаті західноукраїнського письменника, акцентовано на сьогоденності оцінок Олесь Гончара, його націєтворчої діяльності.

Галич В. Цензура в щоденнику Олесь Гончара крізь призму теорії поля П'єра Бурдьє / Валентина Галич // Вісник Луганського

національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Філологічні науки. – 2013. – № 22. – С. 90–100.

Метою розвідки є презентація можливих шляхів системного й дискурсивного дослідження масово-інформаційних процесів через теорію поля французького соціолога П'єра Бурдьє. Аналіз цензури в щоденникових рецепціях Олеся Гончара другої пол. ХХ ст. є актуальним не лише з точки зору висвітлення літературної практики тоталітарної доби та диспозицій агентів, а й з погляду потреби компаративного усвідомлення функцій і форм цензури в сучасному українському суспільстві транзитивного періоду, соціально спрямованої трансформації інституту державного нагляду, що має сприяти екології інформаційного простору, гармонізації соціально-комунікативного середовища, ствердженню медіакультури в суспільстві.

Ковтун А. Семантичні можливості релігійної лексики у творах Олеся Гончара / Альбіна Ковтун // Рідний край : альманах Полтавського національного педагогічного університету. – 2013. – № 2 (29). – С. 80–84.

Проаналізувавши семантичний потенціал релігійної лексики у творах Олеся Гончара, автор прийшов до висновку, що метафоричні утворення базуються на актуалізації ядерних сем релігійних лексем, а наскрізною тенденцією вторинних значень релігійної лексики є модифікація певних (однієї чи кількох) ядерних релігійних сем у негативноексклюзивні семи із залученням додаткових експресивних посилювачів ('зібрання істот', 'скупчення людей', 'тиснява', 'надзвичайні незручності').

Кожем'яка О. // Міжпредметні відносини та взаємопроникнення культур в умовах полікультурного суспільства наприкінці ХІХ – кінця ХХ ст. на прикладі взаємовідносин українського, вірменського та грузинського народів / Оксана Кожем'яка // Історія в сучасній школі : наук.-метод. журн. – 2013. – № 7/8. – С. 37.

Идется про переклади грузинською мовою творів Олеся Гончара, які збагатили скарбницю грузинської літератури.

Копусь О. Перифрази як елемент концептуальної картини світу в романах Олеся Гончара / О. Копусь // Дивослово : наук.-метод. журнал. – 2013. – № 1. – С. 33–37.

У статті витлумачено окремі теоретичні аспекти перифразів як мовно-мовленнєвої одиниці, розкрито концептуальну природу

перифразів романів Олесь Гончара “Собор”, “Тронка”, “Твоя зоря”, встановлено їхній зв’язок зі світобаченням письменника.

Немировська О. Реальні антропономіації як засіб створення алюзії в художньому контексті : на матеріалі роману Олесь Гончара “Твоя зоря” / Олександра Немировська // Дивослово : наук.-метод. журнал. – 2013. – № 1. – С. 30–32.

Схарактеризовано особливості функціонування реальних антропономіацій як своєрідних мовних символів і засобу створення алюзій. Доведено, що вони є емними, лаконічними деталями художнього контексту, які надають потрібну інформацію і забезпечують відповідний ефект. Реальні антропономіації відтворюють колорит певної епохи, відображають інтелектуальне, культурне тло, що оточує персонажів і допомагає стисло висловити авторську концепцію твору.

Немченко І. Віршована Гончаріана Херсонщини / Іван Немченко // Вісник Таврійської фундації (Осередку вивчення української діаспори) / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Херсон. держ. ун-т, міжкафедральна наук. лаб. “Українська література в англomовному світі”, Таврійська фундація (Осередок вивчення української діаспори). – Херсон, 2012. – Вип. 8. – С. 102-114.

Ідеться про гончарівські мотиви, що відлунують у творчості херсонських поетів М. Братана, В. Кулика, Л. Куліша, В. Мелещенка, П. Питалєва, А. Полуфакіна, І. Проценка, Лани Світ та ін.

Немченко І. Творчість Олесь Гончара в оцінці іонаціональних письменників / Іван Немченко // Вісник Таврійської фундації (Осередку вивчення української діаспори) / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Херсон. Держ. Ун-т, між кафедральна наук. Лаб. Українська література в англomовному світі, Таврійська фундація (Осередок вивчення української діаспори). – Херсон, 2013. – Вип. 9. – С. 22-29.

Ідеться про неоднозначність оцінок творчості О. Гончара, як і доробку інших митців, які творили в умовах соціалізму. Але «скільки б не з’являлось сумнівних поцінувань, – наголошує автор, – Олесь Терентійович Гончар традиційно вважається совістю і честю нашої нації. У ньому озвалися гени цілих поколінь великих українських будителів – Маркіяна Шашкевича й Тараса Шевченка, Пантелеймона Куліша й Івана Франка, Бориса Грінченка й Павла Грабовського, Лесі Українки й Олександра Олесь, Євгена Маланюка й інших



світочів. Тож цілком зрозумілий той пієтет, з яким ставляться до Олесья Гончара і численні читачі, і критики, хоча останні нерідко вдавались і до безпідставних звинувачень, кпинів на адресу цього майстра слова, великого життєлюбця й гуманіста». Наголошено й на тому, що доробок митця перекладено багатьма мовами світу.

Параскевич П. Про любов до України, її народу та природи (сторінками щоденника Олесья Гончара) / Павло Параскевич // Вісник Таврійської фундації (Осередку вивчення української діаспори) / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Херсон. держ. ун-т, міжкафедральна наук. лаб. "Українська література в англомовному світі", Таврійська фундація (Осередок вивчення української діаспори). – Херсон, 2013. – Вип. 8. – С. 167.

Автор висловлює свої міркування стосовно змісту й художньої досконалості "Щоденників" Олесья Гончара.

Поповський А. Сакральний світ Олесья Гончара / Анатолій Поповський // Рідний край : альманах Полтавського національного педагогічного університету. – 2013. – № 2(29). – С. 110–114.

З'ясовано релігійний зміст "Щоденників" Олесья Гончара, проаналізовано сакральні афоризми, лексико-семантичні групи на позначення релігійно-культових понять, синонімічні ряди, компонентами яких є ці поняття.

Слободянюк Д. Феномен релігії в оцінці Олесья Гончара / Дмитро Слободянюк // Другі Череванські читання : зб. наук. ст. за матеріалами Всеукр. наук. конф., (30–31 жовт. 2013 р.) / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, історичний ф-т, каф. історії України. – Полтава, 2013. – С. 260–262.

Проаналізовано ставлення письменника до таких явищ релігійного й суспільного життя, як акт Первотворення, Бог, віруюча людина, особистість Ісуча Христа і Богородиці, Біблія, християнство, утвердження християнства на Русі, атеїзм.

Степаненко М. І. Олесь Гончар – історик, теоретик, практик української лексикографії / М. І. Степаненко // Українська мова : наук.-теорет. журн. – 2013. – № 3. – С. 27–38.

З'ясовано місце Олесья Гончара у становленні української лексикографії II половини ХХ ст., його участь у підготовці "Словника української мови" (1970–1980 рр.), висвітлено вписану в щоденниковому дискурсі історію створення Шевченківської енциклопедії у двох томах, Української Радянської Енциклопедії і роль у їхньому



виході у світ головного редактора Миколи Бажана, схарактеризовано мовотворчу практику письменника і її відбиття в лексикографічних джерелах.

Степаненко М. Олесь Гончар про “духовний код нації” / М. Степаненко // Українська мова й література в сучасній школі : наук.-метод. та літ.-мистец. журнал. – 2013. – № 4. – С. 6–12.

З'ясовано особливості літературної майстерності Олесь Гончара, схарактеризовано специфіку його мовної практики, філологічного експериментування (створення оригінальних індивідуально-авторських слів, незвичних мовних зворотів), у якому письменник убачав один із важливих шляхів збагачення й оновлення мови.

Степаненко М. Роман “Твоя зоря” Олесь Гончара в читацькій епістолярній оцінці (версія перша) / Микола Степаненко // Море : літ.-худож. та громад.-політ. журнал / Одес. обл. організації Нац. спілки письменників України. – 2013. – № 1 (20). – С. 170–177.

На матеріалі листів, адресованих Олесеви Гончару, авторами яких є науковці, письменники, педагоги, прості робітники, студенти і школярі, пенсіонери й молодь, подано об'єктивну оцінку роману “Твоя зоря”, розкрито грані художнього світу письменника, особливості тогочасного літературного процесу.

Степаненко М. І. Теорія глотогенезу в публіцистичному дискурсі Панаса Мирного й Олесь Гончара / М. І. Степаненко // Філологічні студії : науковий вісник Криворіз. нац. ун-ту : зб. наук. праць / редкол.: Ж. В. Колоїз (відп. ред.), П. І. Білоусенко та ін. – Кривий Ріг, 2013. – Вип. 9. Ч. 2. – С. 144–154.

З'ясовано проблему творення мови взагалі й історію постання української мови на базі праслов'янської мови за публіцистичною версією Панаса Мирного та Олесь Гончара зокрема, схарактеризовано спільні й відмінні положення теорії глотогенезу, які запропонували ці два талановиті майстри художнього слова.

Степаненко Н. С. Про один із ювілеїв незабутнього Олесь Гончара / Н. С. Степаненко // Вивчаємо українську мову та літературу : практич. журн. для вчителя укр. мови та л-ри. – 2013. – № 10. – С. 2–7.

На матеріалі “Щоденників” Олесь Гончара висвітлено початок “собоної кампанії” на тлі 50-літнього ювілею письменника.



Див. також:

Степаненко Н. С. Про один із ювілеїв незабутнього Олесь Гончара / Н. С. Степаненко // Дивосвіт : всеукр. наук.-попул. журн. – 2013. – № 2. – С. 2–5.

Ткаченко І. Поетизація степу у творчості Олесь Гончара / Ірина Ткаченко // Степ : літ.-мистец. та громад.-публіц. журнал. – 2013. – № 1. – С. 18–39.

Доведено, що образ степу у творчому доробку Олесь Гончара посідає провідне місце. В основу художнього потрактування топосу степу Олесь Гончар поклав поетичне першовизначення степу; топос степу у прозі широко виходить за межі селянської епіки, набуває культурологічних, націософських, історіософічних та філософських тематично-ідейних обрисів; степ у творчості письменника – людинознавчий простір, у координатах якого випробовується людина на людяність.

Фоміна І. Роль образності в опорних мікроструктурах діалогу в новелі Олесь Гончара “Модри камінь” / І. Фоміна // Українська мова і література в школі : наук.-метод. журнал. – 2013. – № 1. – С. 28–31.

Визначено теоретичні засади феномену образність, які розробили відомі вчені; розглянуто особливості образних засобів в опорних або ключових мікростурах діалогу; на прикладі новели Олесь Гончара “Модри камінь” проаналізовано систему основних засобів образності.





III. ПЕРІОДИЧНІ, НЕПЕРІОДИЧНІ Й ІНШІ ВИДАННЯ

III.1. СПЕЦІАЛЬНІ ВИДАННЯ

“Адже життя – це найперше любов...” : світ почуттів у житті і творчості **Олеся Гончара** : біографічна розвідка / Упр. культури Полтав. облдержадміністрації, Полтав. обл. б-ка для юнацтва ім. Олеся Гончара. – Полтава. – 2013. – 20 с.

На основі листів, щоденників, спогадів, літературознавчих матеріалів, окремих творів схарактеризовано найяскравіші періоди життя і творчості Олеся Гончара. Видання презентоване на Другій всеукраїнській науково-практичній конференції “Феномен Олеся Гончара в духовному просторі українства” в м. Дніпропетровську.

Олесь Гончар : біобібліографічний покажчик / М-во культури України, Нац. парламентська бібліотека України ; упоряд.: О. М. Піхур, С. С. Савченко, І. А. Ігнатецька та ін. ; наук. консультант Я. Г. Оксюта ; наук. ред. В. О. Кононенко. – К. : Укр. письменник, – 2013. – 759 с.

До 95-річчя від дня народження Олеся Гончара Національна парламентська бібліотека України з ініціативи Національної спілки письменників України та Комісії з творчої спадщини і увічнення пам'яті О. Т. Гончара підготувала біобібліографічний покажчик “Олесь Гончар”, який побачив світ у видавництві “Український письменник”. У цій книзі з можливою повнотою представлено матеріали, опубліковані в 1933–2012 рр., які всебічно відтворюють життєвий шлях, багатогранність творчості, громадську діяльність письменника.

Передмову “Гончарі – обранці небес” підготував лауреат Національної премії імені Тараса Шевченка Ярема Гоян. У пропонованій праці матеріали розміщено у хронологічному порядку в трьох розділах. Перший розділ “Видання творів О. Т. Гончара (1933–2008)” – інформація про окремі видання, публікації у збірниках, періодичних виданнях та виданнях, що продовжуються, і вийшли в Україні та за її межами. Другий розділ “Література про О. Т. Гончара (1941–2008)” – матеріали, які висвітлюють життєвий і творчий шлях митця, ушанування його пам'яті. Назва третього розділу – “Твори



О. Гончара та публікації про нього (2008–2012)” – висвітлює його зміст. У кінці цього розділу подано списки літератури, наіслані дослідниками творчості Олесь Терентійовича після завершення роботи над покажчиком. У додатку подано фільмографію екранізованих творів Олесь Гончара та присвячених йому фільмів.

Олесь Гончар – син Придніпров’я : до 95-річчя від дня народження : біобібліографічний покажчик / упоряд.: Т. Бреславець, І. Голуб / Дніпропетров. обл. універсал. наукова бібліотека ім. Первоучителів слов’янських Кирила і Мефодія. – Дніпропетровськ : ДОУНБ, 2013. – 108 с. (Серія “Літературна Дніпропетровщина”).

Книга поповнила серію видань “Літературна Дніпропетровщина”. У ній зібрано й систематизовано пов’язані з Дніпропетровщиною матеріали про життєвий і творчий шлях письменника. Вступну статтю підготувала Світлана Мартинова, старший науковий співробітник відділу ДНІМ ім. Д. І. Яворницького “Літературне Придніпров’я”.

Собори наших душ. Вип. 15 / Департамент освіти і науки Дніпропетров. обл. держ. адміністрації, обл. дитячо-юнацький кінотеатр “Веснянка”. – Дніпропетровськ : Ліра, 2013. – 252 с.

15 випуск збірника присвячений 95-річчю від дня народження Олесь Гончара. Автор передмови – дружина письменника Валентина Гончар. До видання увійшли твори переможців обласного конкурсу юних літераторів (Анастасія Сорокіна, Віталій Костюк, Олена Фінаєва, Катерина Дудар, Валерія Чумаченко, Уляна Кривошея, Софія Нолбат, Даніїл Белий, Катерина Ломака, Олександр Василенко, Оксана Сорока, Владислава Сліпко, Єгор Дьомін, Наталія Ніколаєнко, Анна Погиба, Яна Безпальча, Єлизавета Ноздрань, Вікторія Проценко, Елеонора Пащенко, Наталя Лапчик, Ольга Лехновська, Людмила Олешко, Юлія Рожаловська, Аліса Шалімова, Марія Швед, Поліна Чеведак, Анастасія Вдовиченко, Олексій Скрипніков, Любов Шлома, Анастасія Баранник, Анастасія Кириченко, Станіслав Гречка, Ія Грешилова, Анна Скібіцька, Юлія Євсюкова, Ганна Арчакова, Анна Тишина, Ірина Скатова, Злата Литвиненко, Діана Матченко, Дарія Дворник, Марія Горох, Людмила Гибало, Аліна Нестеренко, Тетяна Юдіна, Богдана Мікрух, Діана Садило, Єва Володько, Анастасія Попова, Олесь Савченко, Алевтина Домбровська, Карина Скора, Дмитро Мазур, Назар Лосюк, Альона Калюжна, Юрій Чуприна, Поліна Сорока, Єлизавета Свідло, Ліна Ки-



рилова, Богдан Юрченко, Владислав Жукоцький, Єлизавета Ісаєва, Антон Агій, Катерина Усатова, Вікторія Заплаткіна, Катерина Акименко, Євген Рахман, Ганна Станчак, Богдан Звони), художників (Марина Григоренко, Сергій Мушкет, Юлія Руденко, Анастасія Овдій, Тетяна Дехтярєва, Олена Журавко, Уляна Макарова, Анна Стороженко, Альона Дрига, В'ячеслав Кіріченко, Лідія Железняк, Олександра Філіпенко, Анастасія Піскун, Аліна Купріна, Анна Катамадзе, Анастасія Іванова, Тетяна Шаповал, Юлія Гаркуша), композиторів (Катерина Плахотна, Анастасія Панасенко, Василь Фельдман, Анастасія Тимченко, Анна Гоцій, Олександра Залогіна, Антон Дмитренко, Валерія Закревська, Катерина Куракова, Анна Макарова, Ілля Шевченко, Аліса Малахова, Агнеса Бобечко, Єлизавета Гросова, Марія Пронюшкіна, Максим Пуголовко, Таїсія Соломаха, Андрій Черба, Станіслава Литвиненко, Євген Волощенко, Валерія Поскр'ябишева).

Спогади про Олесь Гончара : Дніпропетровський період / вступ ст., упоряд. текстів С. Мартинова, упоряд. бібліограф. І. Голуб. ; Дніпропетров. нац. іст. музей ім. Д. І. Яворницького ; Дніпропетров. обл. універсал. наук. б-ка ім. Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія, Краєзнав. відділ. – Дніпропетровськ : ДОУНБ, 2013. – 108 с. – Серія “Літературна Дніпропетровщина”.

Спогади дніпропетровських письменників (П. Біби, С. Завгороднього, М. Нечая, В. Коржа, С. Бурлакова, В. Селіванова) про Олесь Гончара, які зібрали та підготували науковці Дніпропетровського національного історичного музею імені Д. І. Яворницького, стали логічним продовженням попереднього видання музею “Олесь Гончар і Придніпров'я”, а також серії “Літературна Дніпропетровщина”.

III.2. ПУБЛІКАЦІЇ В ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАННЯХ

Абліцов В. Олесь Гончар: “В Дніпропетровську я почав існувати для наших жерців літературних” : [за матеріалами VI Всеукр. наук. конф. “Творча індивідуальність Олесь Гончара в українському літературному контексті”, Дніпропетровськ] / В. Абліцов // Слово Просвіти : всеукр. культуролог. тижневик. – 2013. – 25 квіт. – 1 трав. (№ 17). – С. 14.

Відзначення ювілею Олесь Гончара відбулося в Києві, на Полтавщині, у Харкові, у Дніпропетровську та інших містах. У Дніпро-



петровську, на батьківщині письменника, віддано шанують свого земляка. Особливо багато прихильників таланту письменника в Дніпропетровському національному гірничому університеті, Дніпропетровській обласній науковій бібліотеці імені Першовчителів слов'янських Кирила та Мефодія, літературному й історичному музеях.

А тим часом // Україна молода : інформ.-політ. газета. – 2013. – 6 квіт. – С. 12.

На батьківщині Олесь Гончара його ювілей святкуватимуть півроку. Дніпропетровська асоціація ініціювала проведення в усіх бібліотеках області протягом березня-листопада 2013 року регіональної кампанії “Дніпропетровщина читає Олесь Гончара”.

Абліцов В. Побачити Олесь Гончара на тлі доби : текст виступу Віталія Абліцова, лауреата премії імені Олесь Гончара 2013 року, під час вручення нагороди / В. Абліцов // Українська літературна газета : газета Національної спілки письменників України. – 2013. – 5 квіт. (№ 7). – С. 4.

Книга “Діалог через океан” – це спроба побачити Олесь Гончара на тлі доби, у якій йому випало жити, на тлі його сучасників, на тлі тих ідеологічних протистоянь, що ввійшли до історії під назвами сталініщина, хрущовська відлига, неосталініщина-брежнєвізм.

Анісімов Ю. Олесь Терентійович / Юрій Анісімов // Херсонський вісник : міська громад.-політ. газета. – 2013. – 4 квіт. (№ 14). – С. 17.

Статтю присвячено 95-річчю від дня народження Олесь Гончара, з яким автор був особисто знайомий. У ній він ділиться своїми спогадами про 1973 рік, коли супроводжував письменника по Цюрупинщині, й про пізніші зустрічі, зокрема й про останню, коли на Байковому цвинтарі клав квіти на свіжу могилу Олесь Терентійовича. Публікація має три розділи: у першому розділі “Біографічні дані” коротко простежено життєвий шлях митця; у другому розділі “Літературна творчість” окреслено його здобутки в жанрі романістики, повістєвого епосу, новелістики, основну увагу приділено роману “Собор”, що зазнав цькування і вилучення з літературного процесу на цілих двоє десятиріч; у третьому розділі “Олесь Гончар і Херсонщина” докладно передано історію перебування автора “Таврії” й “Перекопу” в цьому краї. До статті додано фотопортрет Олесь Гончара та фотокопію титульної сторінки першого тому

шестьтомного видання з дарчим написом “Юрію Павловичу Анісімову на все добре в житті. З почуттям приязні і пошани від автора. Ол. Гончар. 1978. Херсон”.

Бакуменко О. Біобібліографічний покажчик Олесь Гончар : [про презентацію однойм. вид.] / О. Бакуменко // Культура і життя : загальнодержавна українська газета. – 2013. – 17 трав. (№ 20). – С. 12.

Йдеться про презентацію біобібліографічного покажчика “Олесь Гончар” у Національній парламентській бібліотеці України.

Бакуменко О. Біобібліографічний покажчик Олесь Гончар презентовано в Національній парламентській бібліотеці України / О. Бакуменко // Українська літературна газета : газета Національної спілки письменників України. – 2013. – 17 трав. (№ 10). – С. 2.

З нагоди 95-річчя від дня народження Олесь Гончар в Національній парламентській бібліотеці України презентували біобібліографічний покажчик “Олесь Гончар”, який підготували фахівці Національної парламентської бібліотеки України з ініціативи Національної спілки письменників України та Комісії з творчої спадщини й увічнення пам’яті О. Т. Гончара. На презентації видання виступили заступник директора Інституту літератури Сергій Гальченко, намісник Києво-Михайлівського Золотоверхового монастиря архімандрит Агапіт, секретар Комісії з творчої спадщини Олесь Гончар Василь Неволов, завідувач науково-бібліографічного відділу НПБУ Валентина Кононенко, заступник голови Товариства “Прогрес” Євген Букет, директор Інституту українознавства Петро Кононенко, лауреат премії імені Олесь Гончар Віталій Аблицов та інші. Валентина Гончар подякувала укладачам за сумлінну працю над цим унікальним виданням.

Бакуменко О. З вогню натхнене слово...: [до 95-річчя від дня народження Олесь Гончар] / О. Бакуменко // Українська літературна газета : газета Національної спілки письменників України. – 2013. – 5 квіт. (№ 7). – С. 1–3. – Світлина.

Воєнний час поєднав творчих людей у харківському студентському батальйоні. Це й Олесь Гончар, і Григорій Тютюнник, і Дмитро Білоус, і Данило Бакуменко. Особливістю воєнної прози Олесь Гончар є те, що за кожним героєм стоїть глибока правда. Уся по-



воєнна біографія Данила Бакуменка відтворена Олесем Гончаром в образі Богдана Колосовського (роман “Людина і зброя”).

Бакуменко О. Чингіз Айтматов: кожний письменник приречений на те, аби щось не завершити... / О. Бакуменко // Українська літературна газета : газета Національної спілки письменників України. – 2013. – 2 груд. (№ 24). – С. 1–3.

Висвітлено багаторічну дружбу Олеся Гончара з Чингізом Айтматовим, з яким вони побували майже в усіх куточках України. Подано світлину – Олесь Гончар і Чингіз Айтматов.

Бернакевич Л. “Людина, що несла на собі трагічний тягар...” / Леся Бернакевич // Слово Просвіти : всеукр. культурологічний тижневик. – 2013. – 11–17 квіт. – С. 8.

У Львівській організації Національної спілки письменників України відбулася зустріч, присвячена пам’яті Олеся Гончара (з нагоди 95-ліття від дня його народження).

Білик Г. Усі дороги ведуть до Олеся Гончара : [за матеріалами II Всеукр. наук.-практ. конф. “Феномен Олеся Гончара в духовному просторі українства”] / Г. Білик // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2013. – 12 квіт. (№ 57–58). – С. 3.

3-5 квітня 2013 року у Дніпропетровську відбулася Друга Всеукраїнська науково-практична конференція “Феномен Олеся Гончара в духовному просторі українства”. 5 квітня робота конференції тривала на Полтавщині. Науковий форум об’єднав майже сотню гончарознавців із Вінниці, Дніпропетровська, Запоріжжя, Києва, Кіровограда, Кривого Рогу, Луганська, Луцька, Львова, Одеси, Полтави, Харкова, Черкас, Чернівців, Чернігова.

Див. також:

Білик Г. Усі дороги ведуть до Гончара : [за матеріалами Другої всеукр. наук.-практ. конф. “Феномен Олеся Гончара в духовному просторі українства”] / Г. Білик // Літературна Україна : газета письменників України. – 2013. – 2–9 трав. (№ 18–19). – С. 19.

Білик Г. Ювілей Олеся Гончара / Галина Білик // Колос : кобеляцька районна газета. – 2013. – 10 квіт. (№ 33). – С. 1.

3-5 квітня 2013 року в рамках Другої всеукраїнської науково-практичної конференції “Феномен Олеся Гончара в духовному просторі українства” відбулися творчі заходи на базі Кобеляцької ЗОШ № 2 імені Олеся Гончара, у районному Центрі культури та дозвілля.

У гамі духовного єднання науковців, освітян, митців і всієї крайової громади вчувалася незрима присутність Олесь Гончара, якому б на сьогодні виповнилося 95 років.

Біловицька Н. Сестра Олесь Гончара: “Брат дві карбідки висвічував за ніч, усе писав” : [за матеріалами бесіди із сестрою Олександрєю Совою] / Н. Біловицька // Урядовий кур’єр : газета центральних органів виконавчої влади. – 2013. – 13 квіт. (№ 62). – С. 17.

Рідній сестрі Олесь Гончара Олександрі Терентіївні Сові 4 квітня 2013 року виповнилося 99 літ. Вона охоче спілкується, приймає гостей і вкотре із задоволенням розповідає про свого видатного брата.

Бережна М. Нам світить зоряно Гончар / Марія Бережна // Вісник гірничого університету. – 2013. – № 8–9. – С. 1.

Магістр факультету економіки захоплено розповідає про знайомство з творчістю Олесь Гончара студентів вищого технічного закладу. Вони інсценують уривки творів письменника, виступають як читці на різних заходах, беруть участь у дійстві “Зелене свято Гончарового дитинства”, регулярно спілкуються із сестрою Олесь Терентійовича Олександрєю Терентіївною Совою.

Бондаренко Б. “У нього було три інфаркти” : бесіда з Валентиною Гончар / записав Богдан Бондаренко // Експрес : коли слово має вагу. – 2013. – 4–11 квіт. – С. 16.

Бондаренко С. Рік Гончара, вік Гончара... / Станіслав Бондаренко // Літературна Україна : газета письменників України. – 2013. – 11 квіт. (№ 15). – С. 2.

У Будинку літераторів 3 квітня 2013 року вручали аж дві премії Гончара: міжнародною українсько-німецькою літературною премією нагороджено наймолодших “гончарівців”, визначено лауреатів Всеукраїнського фонду відтворення видатних пам’яток історико-архітектурної спадщини імені Олесь Гончара.

Букет Є. З його іменем : знайомтеся – спеціалізована школа № 76 м. Києва / Євген Букет // Слово Просвіти : всеукр. культуролог. тижневик. – 2013. – 28 бер. – 3 квіт. (№ 13). – С. 12.

Йдеться про школу № 76 міста Києва, яка 2005 року отримала статус спеціалізованої з поглибленим вивченням української мови та літератури, у серпні 2007 року їй присвоєно ім’я всесвітньо відомого



мого письменника і громадського діяча Олесь Гончара, а з 1 квітня 2008 року – до 90-річчя від дня народження – тут створено і відкрито музей письменника. У школі засновано шкільну премію імені Олесь Гончара в чотирьох номінаціях: “До чого торкнешся словом – всюди з’являється краса” (за кращу творчу учнівську роботу), “За активну громадську позицію”, “Берегиня соборів дитячих душ” (учителю чи класному керівникові), “Ростити людину – це радість” (батькам за виховання дитини).

Букет Є. Названо лауреатів премій імені Олесь Гончара / Євген Букет // Слово Просвіти : всеукр. культуролог. тижневик. – 2013. – 11–17 квіт. (№ 15). – С. 9.

Лауреатом премії імені Олесь Гончара 2013 року став Віталій Аблицов за книгу “Діалог через океан: Юрій Шевельов. Олесь Гончар”. Міжнародною українсько-німецькою літературною премією відзначено наймолодших “гончарівців”: Олена Герасим’юк, Тарас Ілля, Марія Хімич, Наталя Лиса, Леся Павленко, Юрій Гай, Ганна Чіпка, Світлана Гужва. Премію Всеукраїнського фонду відтворення видатних пам’яток історико-архітектурної спадщини імені Олесь Гончара посмертно присуджено Олександрові Шовтуті за збірку вибраних поезій “Дзвони врятованого сонця”.

Букет Є. Покажчик праць Олесь Гончара / Є. Букет // Слово Просвіти : всеукр. культуролог. тижневик. – 2013. – 25 квіт.–1 трав. (№ 17). – С. 15.

З нагоди 95-річчя від дня народження Олесь Гончара у видавництві “Український письменник” побачив світ біобібліографічний покажчик “Олесь Гончар”.

Букреєва А. Береже пам’ять про брата / Анфіса Букреєва // Вісті Придніпров’я : сусп.-політ. вид. Дніпропетров. обл. – 2013. – 2 квіт. (№ 25). – С. 7.

Невеличка мазанка по вулиці Клубній, 25, що нажитловому масиві Фрунзенський у Дніпропетровську, перетворилася на своєрідний духовний центр. Сюди до сестри Олесь Гончара приїжджають студенти, письменники, навіть іноземці. 99-річна Олександра Терентіївна береже пам’ять про брата, допомагає людям – лікує молитвою різні хвороби в дітей і дорослих.



Віцєня Л. “Зєленє свѣто Гончарєвєго дитинствѣ” : [про обл. захід, Кобєляц. р-н] / Л. Віцєня // Літературна Україна : газєта письменників України. – 2013. – 18 лип. (№ 27). – С. 3.

У с. Сухѣ, де виростѣв майбутній письменник Олєсь Гончар, відбулосѣ прекраснє дїєство “Зєленє свѣто Гончарєвєго дитинствѣ”. Сюди вжє вєсьмий рїк поспїль з’їжджѣєтьсѣ люд нє лишє з Кобєляцького та сусідніх районів Полтавської облѣсти, а й зі всїєї України. Цьогорїч до осєлі Гончара завітѣли гостї з Полтави, Дніпропетровська, Глухова, Кременчука та інших мїст.

Див. також:

Віцєня Л. “Зєленє свѣто Гончарєвєго дитинствѣ” : [про обл. захід, Кобєляц. р-н] / Л. Віцєня // Зоря Полтавщини : всєукр. громад.-полїт. газєта. – 2013. – 27 черв. (№ 99–100). – С. 15.

Виповнюєтьсѣ 95 років від дня народження Олєся Гончара // Зоря : перша газєта Дніпропетровської обл. – 2013. – 2 сєрп. – (Світлина).

Пїсля вїйни самє в газєтї “Зоря” Олєсь Гончар надрукував низку оповїдань, нарисів, уривок з роману “Прапороносцї”. Цє видання розповїдає про героїню опублікованого в 1946 році нарису “Аспїрантка”.

Войтюк Н. Квітєнь у школах району будє приурочений Великому Митцю: до 95-рїччѣ з дня народження Олєся Гончара / Ніна Войтюк // Козельщинські вїстї : громад.-полїт. газєта. – 2013. – 29 бер. – С. 4. – (Світлина).

Квітєнь 2013 року приурочєно ювілєю Олєся Терентїєвичѣ Гончара – 95-лїттю від дня народження. У школах та музеях проведєно тематичні конференцїї й семїнари, “круглі столи” про життѣя і творчїсть письменника-земляка.

Волїковська У. Обєрїг нацїї / Уляна Волїковська // Слово Просвіти : всєукр. культуролог. тижневик. – 2013. – 11–17 квіт. (№ 15). – С. 8.

У виставковому залї Меморїального комплексу “Нацїональний музей історїї Великої Вітчизняної вїйни 1941–1945 років” відбулѣся виставка “Історичні постатї ХХ столїття: Олєсь Гончар”, присвѣчєна 95-лїттю від дня народження письменника.

Голод І. Фронтовик. Письменник. Громадський дїяч... / Ірина Голод // Народна армїя. – 2013. – 11 квіт. – С. 8.



Меморіальний комплекс “Національний музей Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років” презентував експозицію, присвячену 95-річчю від дня народження відомого українського літератора Олесь Гончара.

Гончар В. До редакційної газети “Літературна Україна” / Валентина Гончар // Літературна Україна : газета письменників України. – 2013. – 18 квіт. (№ 16). – С. 13.

Коментар до статті-спогаду Дмитра Павличка “Іди за мною”, надрукованої в “Літературній Україні” 4 квітня 2013 року.

Гончар В. “Я повен любові” : до 95-річчя великого сина українського народу Олесь Гончара / Валентина Гончар // Степ : літ.-мист. та громад.-публ. журнал. – 2013. – № 1. – С. 5–17.

Спогади Валентини Данилівни Гончар про цькування Олесь Терентійовича з боку влади після виходу у світ роману “Собор”. Щоденникові записи письменника засвідчують абсурдність звинувачень, безпідставність закидів на його адресу.

Гончар О. “Україна була для мене найвищим натхненням” / Олесь Гончар // Культура і життя : загальнодержавна українська газета. – 2013. – 5 квіт. – С. 5.

Зібрано і впорядковано за тематичним принципом афоризми Олесь Гончара про Україну.

Григоренко Б. Рік Гончара / Б. Григоренко // Українська літературна газета : газета Національної спілки письменників України. – 2013. – 5 квіт. (№ 7). – С. 4.

3 квітня 2013 року в Будинку літераторів вручили Всеукраїнську літературну премію імені Олесь Гончара та Міжнародну українсько-німецьку літературну премію імені Олесь Гончара.

Гринич Г. Добре вчать / Галина Гринич // Освіта : всеукр. громад. політ. тижневик. – 2013. – 26 черв.–3 лип. (№ 32). – С. 5.

На приуроченому 95-річчю від дня народження Олесь Гончара святі, що відбулося на базі 76 спеціалізованої школи міста Києва з поглибленим вивченням української мови та літератури, була присутня майже вся родина письменника.

28 серпня 2000 року в селі Суха на Полтавщині відкрили Літературно-меморіальний музей-садибу Олесь Гончара // Літературна Україна : газета письменників України. – 2013. – 22 серп. (№ 32).



Динец П. Олесю Гончару за “Собор” предлагали застрелиться / П. Динец // Комсомольская правда в Украине. – 2013. – 3 апр. – С. 19.

Розповідь дружини і сестри Олеся Гончара про його роботу над романом “Собор”, про прототипів героїв твору, зокрема про Олексія Ватченка.

Дригайло В. І зорі нам будуть світити ясні... (голос душі) / В'ячеслав Дригайло // Запорозька СіЧ : газета Запорізької міської ради. – 2013. – 10 серп. – С. 6.; 13 серп. – С. 6.

Описана історія взаємин ученого-філолога Віктора Чабаненка, якого свого часу було звільнено з роботи за позитивну оцінку роману “Собор”, й Олеся Гончара. Розкрито творчі зв'язки письменника із “містом краси і світла” Запоріжжям.

Дюгаєва С. М. Світло його душі / С. М. Дюгаєва // Слово Промісвіти : всеукр. культуролог. тижневик. – 2013. – 11–17 квіт. (№ 15). – С. 9.

Йдеться про створення меморіально-літературного куточка Олеся Гончара в бібліотеці села Станіславки, що на Одещині.

Заверталюк Н. Шоста всеукраїнська Гончарівська наукова конференція / Н. Заверталюк // Слово і час : наук.-теорет журнал. – 2013. – № 9. – С. 123–124.

11–12 квітня 2013 р. у Дніпропетровському національному університеті імені Олеся Гончара проходила наукова конференція “Творча індивідуальність Олеся Гончара в українському літературному контексті”.

Загороднюк В. Чи вшановує Херсонщина Олеся Гончара? / Василь Загороднюк // Літературна Україна : газета письменників України. – 2013. – 14 бер.(№ 11). – С. 9.

Уміщено відкритий лист до народного депутата Володимира Сальдо.

Звернення Тетяни Куштьевської і Дітера Карренберга (меценатів і співзасновників українсько-німецької премії імені Олеся Гончара) до молодих лауреатів 2013 // Літературна Україна : газета письменників України. – 2013. – 11 квіт. (№ 15). – С. 2.

“Ми сподіваємося й віримо в те, що наша українсько-німецька премія імені Олеся Гончара для молодих авторів у всіх номінаціях орієнтується на талант, майстерність і здатність авторів



чути свою епоху. Література дуже залежна від морального здоров'я суспільства. І ми маємо надію, що в кращих роботах наших лауреатів, як у дзеркалі, відображено проблеми, якими живе Україна...”

Іршенко В. З любов'ю до України / Валентина Іршенко // Рідний край : альманах Полтавського національного педагогічного університету. – 2013. – № 1(28). – С. 40–44.

Олесь Гончар неодноразово звертався до Глави держави Леоніда Кучми з пропозицією щодо необхідності відтворення втрачених духовних скарбів України. Його слово було почуте: 9 грудня 1995 року вийшов Указ Президента України “Про заходи щодо відтворення видатних пам'яток історії та культури”. Іншим Указом Президента – від 12 червня 1996 року – створено Всеукраїнський фонд відтворення видатних пам'яток історико-архітектурної спадщини, якому, зважаючи на клопотання громадськості, відомих діячів культури, було присвоєно ім'я Олесь Гончара. Фонд є однією з перших благодійних організацій, основна діяльність яких спрямована на відродження перлин нашої культури, він сприяє й допомагає державі, збирає для цього благодійні внески і пожертви в Україні та зарубіжжі, бере участь у фінансуванні заходів із дослідження та відтворення українських святинь.

Каржавіна Н. В. “Берег любові Олесь Гончара” / Н. В. Каржавіна // Кримська світлиця : всеукр. загальнополіт. і літ.-худож. газета. – 2013. – 5 квіт. – С. 2.

2 квітня 2013 року напередодні дня народження письменника в бібліотеці-філії № 7 ім. Т. Г. Шевченка ЦБС для дорослих міста Сімферополя відбулася літературно-музична композиція “Берег любові Олесь Гончара”. У рамках заходу звучали вірші письменника, уривки з його прозових творів, поезії, присвячені митцеві.

Див. також:

Каржавіна Н. Берег Олесь Гончара / Н. Каржавіна // Крымские известия : газета Верховного Совета Автономной Республики Крым. – 2013. – 24 апр. – С. 6.

“Красне слово Запоріжжя” // Запорозька Січ : газета Запорізької міської ради. – 2013. – 14 трав. (№ 99). – С. 6.

З таким підзаголовком нещодавно побачив світ 8-й том “Вибраних творів” відомого українського письменника Петра Ребра.

Автор добрим слово згадує Олесь Гончара, завдяки якому в Запоріжжі з'явилася філія Спілки письменників України.

Козирева Т. Завдяки Олесеві Гончару... / Тетяна Козирева // День : сусп.-політ. газета. – 2013. – 4 квіт.(№61).

З ініціативи поета, громадського діяча, лауреата Національної премії імені Тараса Шевченка Романа Лубківського у приміщенні Львівського відділення Національної спілки письменників України відбувся вечір пам'яті Олесь Гончара.

Крикуненко В. Автографи Олесь Гончара в Москві / Віталій Крикуненко // Літературна Україна : газета письменників України. – 2013. – 18 квіт.(№ 16). – С. 3.

У читальному залі бібліотеки української літератури в місті Москві влаштовано виставку “Автографи”, присвячену пам'яті Олесь Гончара, де представлено листи, рукописні матеріали, фотографії, книжки письменника з його дарчими написами. Ці документи передали бібліотеці спадкоємці Ізиди Новосельцевої, яка свого часу переклала “Собор” Олесь Гончара російською мовою.

Литвиненко О. Незабутній Олесь Гончар / Олександр Литвиненко // Слово Просвіти : всеукр. культуролог. тижневик. – 2013. – 4–10 квіт. – С. 2. – Світлина.

Презентація виставки “Історичні постаті ХХ століття: Олесь Гончар”, присвяченої 95-річчю від дня народження письменника, яка експонувалася у виставковому залі Меморіального комплексу “Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років”.

[Літщоденник] [У березні в Дніпропетровську стартувала кампанія “Дніпропетровщина читає Олесь Гончара”] // Літературна Україна : газета письменників України. – 2013. – 4 квіт. (№ 14). – С. 2.

З березня по листопад 2013 року проходить кампанія “Дніпропетровщина читає Олесь Гончара”, приурочена 95-річчю митця. Організатори цього заходу – обласна наукова бібліотека та управління культури і туризму облдержадміністрації. У рамках акції в регіоні проходять конференції, літературні вечори, курси та читання, присвячені життю і творчості письменника.

Мартинова С. “Життя як джерело” / Світлана Мартинова // Слово Просвіти : всеукр. культуролог. тижневик. – 2013. – 11–17 квіт. (№ 15). – С. 9.

Відкриття в Дніпропетровську, у музеї “Літературне Придніпров’я”, виставки до 95-річчя від дня народження видатного письменника й громадського діяча, Героя України, академіка НАН України, лауреата Державної премії України імені Т. Шевченка, інших премій Олесь Гончара.

Ми писали // Україна молода : інформ.-політ. газета. – 2013. – 6 квіт. – С. 12.

Уміщено розповідь про сестру Олесь Гончара Олександру, якій виповнилося 99 років, її взаємини з братом-письменником.

Миличенко І. Он обожал тетин борщ и вареники [О. Гончару – 95] / Ирина Миличенко // Сегодня : газета. – 2013. – 3 апр. – С. 10.

Ідеться про 95-літній ювілей Олесь Гончара. Двоюрідна сестра Ніна Гордя розповідає про його приїзди в рідне село, про дитячі роки.

Миличенко І. “С Гончаром мне было не просто” / Ирина Миличенко // Сегодня : газета. – 2013. – 3 апр. – С. 10.

Уміщено інтерв’ю з вдовою Олесь Гончара Валентиною Данилівною Гончар, яка розповідає про перевидання творів письменника, вихід у світ Повного зібрання творів у 12 томах, родинні традиції.

Моргун Т. Прапорonoсець : Олесь Гончар був і лишається кращим серед нас / Т. Моргун // Профспілкові вісті : газета федерації професійних спілок України. – 2013. – 11 квіт. (№ 15). – С. 14.

Неїжмак В. На гостину – до Гончара / Василь Неїжмак // Україна молода : інформ.-політ. газета. – 2013. – 2 лип. – С. 12.

Біля хати, у якій минуло дитинство класика української літератури, відзначили його 95-річчя, укотре згадавши “негучні” справи видатного земляка.

Новакович Р. Два оповідання з давньоминутих літ : світлій пам’яті Олесь Гончара присвячується / Руслан Новакович // Рідний край : альманах Полтавського національного педагогічного університету. – 2013. – № 1(28). С. 12–20.

Руслан Новакович – письменник, журналіст, лікар, духовний діяч, член Міжнародного клубу православних літераторів “Омілія”.

В альманасі вміщено двоє його оповідань – “Край дороги” та “Іменем революції”.

Онискевич Е. Він Україні небо прихилив / Ельвіра Онискевич // Зоря : перша газета Дніпропетровської обл. – 2013. – 19 квіт. – С. 10.

Подано інформацію про заходи на загальну тематику “Він Україні небо прихилив”, присвячених 95-річчю від дня народження Олеса Гончара, які провела бібліотека філіал № 10 за підтримки читачів – членів клубу “Надія”.

Олтаржевська Л. “Конспекти почуттів”, написані в окопах : до 95-річчя автора роману “Собор” Музей історії Великої Вітчизняної війни презентував виставку “Історичні постаті ХХ століття: Олесь Гончар” / Людмила Олтаржевська // Україна молода : інформ.-політ. газета. – 2013. – 3 квіт. – С.12.

Павличко Д. Иди за мною! / Д. Павличко // Літературна Україна : газета письменників України. – 2013. – 4 квіт. (№ 14). – С. 10–11.

Дмитро Павличко захоплювався героями “Прапорonoсців” Олеса Гончара ще в десятому класі. З великою повагою згадує поет мить спілкування із Олесем Гончаром, який на питання, що ж робити проти русифікації України, відповідав: “Иди за мною!” Д. Павличко пригадує історію виходу з партії Олеса Терентійовича. Він завжди називав автора “Собору” ув’язненою совістю ув’язненого народу. Ця совість ніколи не замовкне, навіть тоді говоритиме, коли ми, на решиті, станемо вільними, адже пам’ять про рабство є найкращим вартовим свободи.

Павлюк В. Буде він собором височіти...: 3 квітня – 95-річчя від дня народження Олеса Гончара / В. Павлюк, Г. Сердюк // Козельщинські вісті : громад.-політ. газета. – 2013. – 29 бер.– С. 3. – (Світлини).

Козельщинський край відіграв особливу роль у долі Олеса Гончара. Тут він набирався сил, гартував крила для мистецького злету. Ця благодатна земля, працьовиті люди, їхній трудовий і ратний подвиг постійно живили письменника в його невтомній творчості. Олесь Терентійовича завжди вабили місця його дитинства і юності, бо відчував тут якусь особливу енергетику, а ще – велику підтримку.



Параскевич П. Херсонщина вшанувала Олесь Гончара / Павло Параскевич // Вісник Таврійської фундації (Осередку вивчення української діаспори) / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Херсон. Держ. Ун-т, між кафедральна наук. Лаб. Українська література в англomовному світі, Таврійська фундація (Осередок вивчення української діаспори). – Херсон, 2013. – Вип. 9. – С. 244-246.

Йдеться про різні заходи до 95-річчя від дня народження Олесь Гончара на Херсонщині: в обласній універсальній науковій бібліотеці, яка носить ім'я ювіляра, проведено літературно-мистецький вечір «Лицар таврійських просторів»; презентацію бібліографії «О. Гончар про Херсонщину». Повідомлено про підготовчу роботу щодо відкриття меморіальної дошки письменника, про спроби назвати вулицю та одну зі шкіл Херсона його ім'ям.

Параскевич П. Іменний покажчик Олесь Гончара / Павло Параскевич // Кримська світлиця : всеукр. загальнополіт. і літ.-худож. газета. – 2013. – 26 лип. – С. 11.

Побачив світ біобібліографічний покажчик, присвячений життю і творчості Олесь Гончара. Він складається із трьох розділів: перший – “Видання творів О. Т. Гончара (1933–2008)”; другий – “Література про О. Т. Гончара (1941–2008)”; третій – “Твори О. Гончара та публікації про нього (2008–2013)”.

Див. також.

Параскевич П. Іменний покажчик О. Т. Гончара : презентація-коментар / Павло Параскевич. – // Вісник Таврійської фундації (Осередку вивчення української діаспори) / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Херсон. Держ. Ун-т, між кафедральна наук. Лаб. Українська література в англomовному світі, Таврійська фундація (Осередок вивчення української діаспори). – Херсон, 2013. – Вип. 9. – С. 313-314.

Переможці конкурсу на здобуття міжнародної українсько-німецької літературної премії імені Олесь Гончара 2013-го року // Літературна Україна : газета письменників України. – 2013. – 11 квіт.(№ 15). – С. 2.

3 квітня 2013 р. у Спілці письменників України відбулося вручення Міжнародної українсько-німецької літературної премії імені Олесь Гончара, лауреатами якої стали: Олена Герасим'юк, Тарас

Ілля, Марія Хіміч Наталя Лиса, Леся Павленко, Юрій Гай, Ганна Чіпко, Світлана Гужва.

Писемна О. Заслужив шани вселюдської на всій землі / О. Писемна // Колос : кобеляцька районна газета. – 2013. – 10 квіт. (№ 33). – С. 2.

У Музеї літератури та мистецтва Кобеляччини за активної участі старшокласників Кобеляцької ЗОШ № 2 імені Олеся Гончара презентовано виставку рідкісних фото Гончарової хати в “золотій Сухій”, інші світлини письменника. До дня народження славного земляка члени художньої студії ДМШ підготували виставку малюнків за його творами.

Писемна О. Святкували святу Трійцю та вшанували пам'ять видатного земляка Олеся Гончара і в Кобеляках / О. Писемна, Ю. Юр'єва // Колос : кобеляцька районна газета. – 2013. – 23 черв. (№ 59). – С. 3.

Йдеться про районне свято, на яке завітали шанувальники мистецтва та гості, небайдужі до українських традицій, до творчості Олеся Гончара. З імпровізованої сцени біля Центру культури та дозвілля звучали вітання, спогади, розповіді, пісні.

Писемна О. Щоб роздобрілось у душах людей... / О. Писемна, Ю. Юр'єва // Колос : кобеляцька районна газета. – 2013. – 23 черв. (№ 59). – С. 3.

Автори розповідають про обласне мистецьке дійство “Зелене свято Гончарового дитинства”.

Півняк Г. До учасників науково-практичної конференції “Феномен Олеся Гончара в українському літературному контексті”, присвяченої 95-річчю від дня народження письменника // Вісник гірничого університету. – 2013. – № 8–9. – С. 1.

Укотре до Національного гірничого університету з'їхалися дослідники творчості Олеся Гончара. У цьому технічному виші з глибоким розумінням ставляться до вшанування пам'яті письменника-земляка. Наша спільна мета – зберегти найцінніші надбання українського народу, зокрема чесність віщого Слова, яким сповнена мистецька скарбниця Олеся Гончара.

Пшеничний М. Ніна Федорівна й Олесь Терентійович / Микола Пшеничний // Слово Просвіти : всеукр. культуролог. тижневик. – 2013. – 23–29 трав. – С. 10.



Йдеться про творчі взаємини вчительки з Рівненщини й видатного письменника Олесь Гончара.

Ребро П. Гончарів сад цвіте і плодоносить : до 95-річчя від дня народження класика української літератури / Петро Ребро // Запорозька Січ : газета Запорізької міської ради. – 2013. – 2 квіт.(№ 63). – С. 16.

Олесь Терентійович підтримав відкриття Запорізької філії Спілки письменників України, радо вітав вихід альманахів “Хортиця” та “Веселий курінь”. Як дорогі реліквії зберігають листи Олесь Терентійовича письменники М. Шевельов, О. Михайлюта, С. Рев’якін. Ці послання наповнені доброзичливістю й щирістю, зворушливою любов’ю до славетного козацького краю.

Рубан Л. Музей Олесь Гончара як важливий складник системи навчально-виховної роботи в школі / Людмила Рубан // Рідний край : альманах Полтавського національного педагогічного університету. – 2013. – № 1 (28). – С. 136–138.

У спеціалізованій школі № 76 імені О. Гончара м. Києва 1 квітня 2008 року до 90-річчя від дня народження письменника відкрито його музей. В основному фонді цього храму культури оригінальні матеріали про життєвий і творчий шлях, громадсько-політичну діяльність Олесь Гончара. У музеї систематично проводяться оглядові й тематичні екскурсії для учнів школи № 76 й інших освітніх закладів, для батьків, гостей.

Синельников Р. Історичні постаті ХХ століття: Олесь Гончар / Р. Синельников // Культура і життя : українська газета. – 2013. – 5 квіт. (№ 14). – С. 4.

У виставковому залі головної експозиції Меморіального комплексу “Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років” відкрито виставку “Історичні постаті ХХ століття: Олесь Гончар”.

Стадниченко О. Бережіть Хортицю і Запоріжжя, бережіть сонячні степи, їхню силу і плодороддя! (Олесь Гончар у спогадах та епістолярії запоріжців) / О. Стадниченко // Хортиця : укр.-рос. літ.-худож. та громад.-політ. часопис Запорізького краю. – 2013. – № 2. – С. 83–87.

Йдеться про творчі зв’язки Олесь Гончара з письменниками запорізького краю; особливу увагу зосереджено на взаєминах автора “Собору” з Петром Ребром.



Степаненко М. І. У його слові – “степи, ясні зорі і тихі води України” / М. І. Степаненко // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2013. – № 51–52. – С. 1.

Автор розкриває творчу лабораторію Олесья Гончара, з'ясовує специфіку мовної практики письменника, особливості його ідіостилю.

Степаненко Н. Невеселий полудень Олесья Гончара / Н. Степаненко // Вечірня Полтава : загальнодерж. інформ.-політ. газ. – 2013. – № 14. – С. 5.

Ідеться про 50-літній ювілей Олесья Гончара, який став початком горезвісної “соборної кампанії”.

Степовичка Л. Жінки-берегині Олесья Гончара : до 95-ліття Олесья Гончара / Л. Степовичка // Слово Просвіти : всеукр. культуролог. тижневик. – 2013. – № 12. – С. 10–11. – № 13. – С. 10–11.

Життя великого письменника Олесья Терентійовича Гончара осяяє світлом і теплом трьох берегинь: бабусі Прісини, сестри Шури та дружини Валентини.

Танана Р. Із Кобзарем у серці : до 95-річчя від дня народження Олесья Гончара / Раїса Танана // Рідний край : альманах Полтавського національного педагогічного університету. – 2013. – № 1(28). – С. 215–217.

Через усе життя автор “Прапороносців”, “Собору” та інших епічних шедеврів проніс любов і повагу до геніального українського поета та художника Тараса Григоровича Шевченка. Він був добрим другом Кобзаревого дому в Каневі. Не раз на Тарасовій горі відбувалися цікаві й незабутні зустрічі з Олесем Терентійовичем. В останній свій приїзд він подарував Музеєві свою книгу “Письменницькі роздуми” з написом : “В Канів, у хату Тарасову з поклоном і любов'ю. Олесь Гончар”.

Творець духовного відродження нації // Кримська світлиця : всеукр. загальнополіт. і літ.-худож. газета. – 2013. – 5 квіт. – С. 2.

2 квітня 2013 року у виставковому залі головної експозиції Меморіального комплексу “Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років” презентовано виставку “Історичні постаті ХХ століття: Олесь Гончар. Її основний зміст – документальні матеріали про життєвий і творчий шлях одного з видатних сучасних прозаїків і публіцистів.



Терен Т. Сім сучасників Євгена Сверстюка / Т. Терен // Україна молода : інформ.-політ. газета. – 2013. – 20–21 верес. – С. 18–19.

Йдеться про сучасників – творчих людей – Є. Сверстюка, з-поміж яких – письменник Олесь Гончар.

Титівець М. Першопутки Олесь Гончара : минуло 95 років від дня народження видатного українського письменника і громадського діяча / Михайло Титівець // Українська доля : всеукр. тижневик. – 2013. – 5 квіт. (№ 13). – С. 1, 5.

До ювілею Олесь Терентійовича в містах і районних центрах Дніпропетровської області проведено масову акцію “Дніпропетровщина читає Олесь Гончара”.

Ткач А. Кращий біобібліографічний посібник 2013 року / Андрій Ткач // Літературна Україна : газета письменників України. – 2013. – 17 жовт.(№ 40). – С. 16.

До 95-річчя від дня народження Олесь Гончара Національна парламентська бібліотека України з ініціативи Національної спілки письменників України та Комісії з творчої спадщини й увічнення пам'яті О. Т. Гончара підготувала біобібліографічний покажчик “Олесь Гончар”, презентація якого відбулася 23 квітня 2013 року.

Христин В. На гостину до Гончарів / Валентина Христин // Котовські вісті : газета Котовської районної ради. – 2013. – 31 січня. – С. 8.

Валентині Христин випала нагода побувати в гостях у дружини Олесь Гончара – Валентини Данилівни Гончар, яка з невідомою любов'ю розповідала про кожну річ письменника, демонструвала його книги, видані іноземними мовами, портрети.

Христин В. Станіславська віха Олесь Гончара / Валентина Христин // Сільські вісті : газета захисту інтересів селян Україна. – 2013. – 13 жовтня. – С. 2.

Йдеться про участь Олесь Гончара у визволенні села Станіславки Одеської області. Розповідь поєднано з щоденниковим записом, датованим 11 квітня 1944 року.

Чорна Ю. Я прийшов у цей світ, щоб послужити людям : 3 квітня Україна відзначає 95 років від дня народження Олесь Гончара / Юлія Чорна // Вісник пенсійного фонду України : загальнодержавне інформаційно-аналітичне видання. – 2013. – № 4. – С. 48–49.



Стаття вміщена в розділі “Видатні українці”, складається з чотирьох частин. В основну розповідь уплетено монологи Валентини Гончар зміст першого розділу – святкування на державному рівні 95-річчя від дня народження письменника, враження авторки від перебування в квартирі митця й зустрічі із його дружиною. У другому розділі йдеться про війсьний період життя і творчості Олесь Терентійовича. Третій і четвертий розділи містять роздуми Юлії Чорної й Валентини Гончар про реальні собори, які руйнував Володька Лобода, і “собори людських душ”, про моральний авторитет автора роману “Собор”.

Чуніхіна Н. Літературний вечір / Наталія Чуніхіна // Колос : кобеляцька районна газета. – 2013. – 10 квіт. (№ 33). – С. 10.

У Кобеляцькій ЗОШ I-II ступенів № 2 імені Олесь Гончара відбувся літературний вечір “Собори наших душ”, присвячений 95-річчю від дня народження письменника-земляка.

Шуневич В. Вдова писателя Олесь Гончара Валентина Даниловна: “За рассказ, в котором муж описал любовь советского солдата и словацкой девушки, автора обвинили чуть ли не в измене родине”: беседа с женой Олесь Гончара / Владимир Шуневич // Факты и комментарии : всеукр. ежедн. газета – 2013. – 18 апр. – С. 5–6. – (Світлина)

У Гончара не было, наверное, ни одного произведения, к которому не придрались бы цензоры и другие блюстители идеологического ажюра. А позже Звезду Героя Социалистического Труда Олесь Терентьевичу вручал Председатель Верховного Совета СССР Алексей Ватченко, который не так давно устраивал травлю “Собора” О. Гончара, “благодаря” чему роман массовым тиражом был издан лишь через двадцать лет. Спустя годы украинские ученые избрали писателя Олесь Гончара академиком Академии наук, а профессора Кембриджского университета провозгласили “интеллектуалом мира”.

Ювілейні читання // Урядовий кур’єр : газета центр. органів викон. влади. – 2013. – 3 квіт. (№ 62). – С. 17.

З нагоди ювілею на батьківщині видатного українського письменника О. Гончара до листопада 2013 року триватиме кампанія “Дніпропетровщина читає Олесь Гончара”. У містах і селах області відбудуться конференції, літературні вечори, конкурси та читання.



Яворська Л. (Ганевич) “Люблю людей, люблю життя і вірую в Бога” / Л. Яворська (Ганевич), С. Кушнір // Зоря : перша газета Дніпропетров. обл. – 2013. – 19 квіт. – С. 10.

Идется про сестру Олеся Гончара Олександрю Сову.

Яловега Г. Літературна хвиля юних талантів / Ганна Яловега // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2013. – 23 квіт. (№ 63–64). – С. 6.

У Полтавській обласній бібліотеці для юнацтва імені Олеся Гончара урочисто відзначили 95-річчя від дня народження письменника: створено відеофільм “Полтавщина читає Олеся Гончара”, підбито підсумки обласного конкурсу “Літературна молодіжна хвиля”, що проводився протягом двох місяців серед юних користувачів міських, районних, сільських бібліотек Полтавщини, організовано тематичні виставки “Життєвий і творчий шлях Олеся Гончара”.

Яловега Г. “... Я напишу Україні, Сонцю її і степам”/ Ганна Яловега // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2013. – 7 черв. (№ 88–89). – С. 13.

У Полтаві підбито підсумки традиційного обласного літературного конкурсу “Собори душ своїх бережить – 2013”, який проводять Полтавська обласна організація Національної спілки письменників України, управління культури Полтавської облдержадміністрації за підтримки Полтавської обласної універсальної наукової бібліотеки імені І. П. Котляревського.





ІV. КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКІ, ПРОСВІТНИЦЬКІ ВСЕУКРАЇНСЬКІ ТА КРАЙОВІ ЗАХОДИ

ІV.1. ВИСТАВКИ

Воліковська У. Оберіг нації / Уляна Воліковська // Слово Просвіти : всеукр. культуролог. тижневик. – 2013. – 11–17 квіт. (№ 15). – С. 8.

У виставковому залі Меморіального комплексу “Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років” відбулася виставка “Історичні постаті ХХ століття: Олесь Гончар”, присвячена 95-річчю від дня народження письменника.

Голод І. Фронтвик. Письменник. Громадський діяч... / Ірина Голод // Народна армія : центральний друкований орган Міністерства оборони України. – 2013. – 11 квіт. – С. 8.

Меморіальний комплекс “Національний музей Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років” презентував експозицію з нагоди 95-річниці від дня народження видатного українського літератора Олесь Гончара.

“Історичні постаті ХХ століття: Олесь Гончар” [Електронний ресурс] : [експозиція у виставковому залі Меморіального комплексу “Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років”] : до 95-річчя від дня народження письменника. – Електронні дані. – 1 електрон. опт. диск (CD-R80). – Системні вимоги: 700 MB 80MIN UP TO 52xSPEED.

Відеозапис демонструє відкриття 2 квітня 2013 року у виставковій залі головної експозиції Меморіального комплексу “Національний музей Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років” виставки “Історичні постаті ХХ століття: Олесь Гончар”, приуроченої 95-ій річниці від дня народження видатного українського письменника. У церемонії презентації взяли участь Міністр культури України Леонід Новохатько, Герой України Юрій Мушкетик, дружина письменника Валентина Гончар, голова Національної спілки письменників України Віктор Баранов, представники київських музеїв, архівів, бібліотек, шанувальники творчості митця.



Крикуненко В. Автографи Олесь Гончара в Москві / Віталій Крикуненко // Літературна Україна : газета письменників України. – 2013. – 18 квіт. (№ 16). – С. 3.

У читальній залі бібліотеки української літератури в місті Москві влаштовано виставку “Автографи”, присвячену пам’яті Олесь Гончара, де представлено листи, рукописні матеріали, фотографії, книжки письменника з його дарчими написами. Ці документи передала бібліотеці Ізіда Новосельцева, яка свого часу переклала “Собор” російською мовою.

Литвиненко О. Незабутній Олесь Гончар / Олександр Литвиненко // Слово Просвіти : всеукр. культуролог. тижневик. – 2013. – 4–10 квіт. – С. 2. – Світлина.

Презентація виставки “Історичні постаті ХХ століття: Олесь Гончар”, присвяченої 95-річчю від дня народження письменника, яка експонувалася у виставковому залі Меморіального комплексу “Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років”.

Мартинова С. “Життя як джерело” / Світлана Мартинова // Слово Просвіти : всеукр. культуролог. тижневик. – 2013. – 11–17 квіт. (№ 15). – С. 9.

Відкриття в Дніпропетровську, у музеї “Літературне Придніпров’я” виставки до 95-річчя від дня народження видатного письменника й громадського діяча, Героя України, академіка НАН України, лауреата Державної премії України імені Т. Шевченка, інших премій Олесь Терентійовича Гончара.

Писемна О. Заслужив шани вселюдської на всій землі / О. Писемна // Колос : Кобеляцька районна газета. – 2013. – 10 квіт. (№ 33). – С. 2.

У Музеї літератури та мистецтва Кобеляччини за активної участі старшокласників Кобеляцької ЗОШ № 2 імені Олесь Гончара презентовано виставку рідкісних фото Гончаревої хати в “золотій Сухій”, інші світлини письменника. До дня народження славного земляка члени художньої студії ДМШ підготували виставку малюнків за його творами.

Синельников Р. Історичні постаті ХХ століття: Олесь Гончар / Р. Синельников // Культура і життя : українська газета. – 2013. – 5 квіт. (№ 14). – С. 4.



У виставковому залі головної експозиції Меморіального комплексу “Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років” відкрито виставку “Історичні постаті ХХ століття: Олесь Гончар”.

Творець духовного відродження нації // Кримська світлиця : всеукр. загальнополіт. і літ.-худож. газета. – 2013. – 5 квіт. – С. 2.

2 квітня 2013 року у виставковому залі головної експозиції Меморіального комплексу “Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років” презентовано виставку “Історичні постаті ХХ століття: Олесь Гончар”. Її основний зміст – документальні матеріали про Олесь Гончара, його життєвий і творчий шлях.

IV.2. ПРЕЗЕНТАЦІЇ

Бакуменко О. Біобібліографічний показчик Олесь Гончара презентовано в Національній парламентській бібліотеці України / О. Бакуменко // Українська літературна газета : газета Національної спілки письменників України. – 2013. – 17 трав. (№ 10). – С. 2.

3 нагоди 95-річчя від дня народження Олесь Гончара в Національній парламентській бібліотеці України презентували біобібліографічний показчик “Олесь Гончар”, який підготували фахівці Національної парламентської бібліотеки України з ініціативи Національної спілки письменників України та Комісії з творчої спадщини й увічнення пам’яті О. Т. Гончара. На презентації видання виступили заступник директора Інституту літератури Сергій Гальченко, намісник Києво-Михайлівського Золотоверхового монастиря архімандрит Агапіт, секретар Комісії з творчої спадщини Олесь Гончара Василь Неволов, завідувач науково-бібліографічного відділу НПБУ Валентина Кононенко, заступник голови Товариства “Просвіта” Євген Букет, директор Інституту українознавства Петро Кононенко, лауреат премії імені Олесь Гончара Віталій Аблицов та інші. Валентина Гончар подякувала укладачам за сумлінну працю над цим унікальним виданням.

Бакуменко О. Біобібліографічний показчик Олесь Гончара : [про презентацію однойм. вид.] / О. Бакуменко // Культура і життя

✂️
: загальнодержавна українська газета. – 2013. – 17 трав. (№ 20). – С. 12.

Ідеться про презентацію біобліографічного покажчика “Олесь Гончар” в Національній парламентській бібліотеці України.

Букет Є. Покажчик праць Олесь Гончара / Є. Букет // Слово Просвіти : всеукр. культуролог. тижневик. – 2013. – 25 квіт.–1 трав. (№ 17). – С. 15.

З нагоди 95-річчя від дня народження Олесь Гончара у видавництві “Український письменник” побачив світ біобліографічний покажчик “Олесь Гончар”.

[Книжкова ятка] Олесь Гончар. Біобліографічний покажчик / передм. Я. Гояна. – К. : Український письменник, 2013 // Літературна Україна : газета письменників України. – 2013. – 23 трав. – С. 2.

Подано інформацію про вихід у світ біобліографічного покажчика “Олесь Гончар”.

IV.3. ВЕЧОРИ ПАМ’ЯТІ

Бернакевич Л. “Людина, що несла на собі трагічний тягар...” / Леся Бернакевич // Слово Просвіти : всеукр. культуролог. тижневик. – 2013. – 11–17 квіт. – С. 8.

У Львівській організації Національної спілки письменників України відбулася зустріч, присвячена пам’яті Олесь Гончара (з нагоди 95-ліття від дня його народження).

Войтюк Н. Квітень у школах району буде приурочений Великому Митцю: до 95-річчя з дня народження Олесь Гончара / Ніна Войтюк // Козельщинські вісті : громад.-політ. газета. – 2013. – 29 бер. – С. 4. – (Світлина).

Квітень 2013 року приурочено ювілею Олесь Терентійовича Гончара – 95-літтю від дня народження. У школах та музеях проведені тематичні конференції й семінари, “круглі столи” про життя і творчість письменника-земляка.

Каржавіна Н. В. “Берег любові Олесь Гончара” / Н. В. Каржавіна // Кримська світлиця : всеукр. загальнополіт. і літ.-худож. газета. – 2013. – 5 квіт. – С. 2.

2 квітня 2013 року напередодні дня народження письменника в бібліотеці-філії № 7 ім. Т. Г. Шевченка ЦБС для дорослих міста Сім-



ферополя відбулася літературно-музична композиція “Берег любові Олесь Гончара” У рамках заходу звучали вірші письменника, уривки з його прозових творів, поезії, присвячені митцеві.

Козирева Т. Завдяки Олесеві Гончару... / Тетяна Козирева // День : сусп.-політ. газета. – 2013. – 4 квіт. (№61).

З ініціативи поета, громадського діяча, лауреата Національної премії імені Тараса Шевченка Романа Лубківського у приміщенні Львівського відділення Національної спілки письменників України відбувся вечір пам'яті Олесь Гончара.

Чуніхіна Н. Літературний вечір / Наталія Чуніхіна // Колос : кобеляцька районна газета. – 2013. – 10 квіт. (№ 33). – С. 10.

У Кобеляцькій ЗОШ I-II ступенів № 2 імені Олесь Гончара відбувся літературний вечір “Собори наших душ”, присвячений 95-річниці від дня народження письменника-земляка.

ІV.4. КОНКУРСИ

Конкурс імені Гончара Олесь на кращу публікацію на сторінках журналу “Бористен”. Заснувала редакція журналу “Бористен” і цим засвідчила свою повагу та шану до класика української літератури Олесь Гончара. Мета – вияв нових літературних і журналістських обдарувань, науковців, людей творчих, небайдужих до дня минулого та сьогодення. Традиційно мистецьке змагання проводять за підтримки Національного гірничого університету. Нагородженим вручають почесні дипломи, пам'ятні подарунки. Переможцями й лауреатами ставали автори не лише з України, а й з діаспори. Номінації: “Наукова публікація” (з 2003), “Публіцистика” (з 2003), “Поезія” (з 2003), “Проза” (з 2004), “Науково-краєзнавча публікація” (з 2006), “Науково-популярна публікація” (з 2007), “Краща галузева публікація” (з 2008), “Краща патріотично-освітня публікація” (з 2009), “Журналістика” (з 2009), “Краща журналістська публікація” (з 2010). Лауреати 2013 року: номінація “Наукова публікація”: Ніна Степаненко (місто Полтава) (за статтю “Велика українка своєї доби” (про дружину письменника Валентину Данилівну Гончар), уміщену в серпневому номері журналу); номінація “Публіцистика”: Іван Буртик (США) (за публікації останніх років, присвячені розповідям про трагедію радянського табору особливого режиму Кінгір та статті про українську громаду Казахстану);



*На гостинах в Олександрі Терентіївни Сови –
рідної сестри Олесья Гончара*





Дніпропетровськ, 4 квітня 2013 року





номінація “Краща галузева публікація”: Іван Лазоренко (за впровадження на шпальтах журналу рубрики “Голос землі”, присвяченої перспективній галузі сільського господарства України – природному землеробству).

У 2013 році в часописі започатковано рубрику “Слово про дослідників Олеся Гончара” з ініціативи творчого колективу Центру культури української мови Національного гірничого університету. Провідник рубрики – кандидат філологічних наук, професор Інституту гуманітарних проблем ДВНЗ “НГУ” Світлана Ігнатєва.

“Собори душ своїх бережіть”. Обласний літературний конкурс. Заснувала 2007 року Полтавська обласна організація Національної спілки письменників України за підтримки Головного управління культури, Головного управління інформації та внутрішньої політики, Головного управління освіти і науки Полтавської обласної державної адміністрації. Проводять з метою пошанування мистецького доробку класика української літератури Олеся Гончара, виховання в молодого покоління на творах українських майстрів художнього слова, на традиціях українського народу патріотизму, гуманізму, сприяння національно-культурному відродженню України, розвитку її інтелектуального потенціалу, виявлення й підтримки молодих талановитих письменників. У конкурсі беруть участь літератори 2-х вікових груп: молодшої – учні 8-11 класів, старшої – студенти та молодь, віком до 30 років. Номінації: “Поезія”, “Проза, драматургія”. Твори учасників і переможців конкурсу 2013 року журі рекомендувало до друку в альманасі молодих полтавських авторів “Острови”. Переможці 2013 року: у номінації “Проза” – у молодшій віковій групі – Надія Вовк, Олена Стівба, Марина Єщенко, Єліна Дешева; у старшій – Анна Стрілько, Володимир Захаров, Світлана Оленець. У номінації “Поезія”: у молодшій віковій групі – Олена Білик, Тетяна Мальченко, Олександр Ярмач, Діана Лагута, Марія Урста, Марина Титаренко; у старшій – Сергій Макаренко, Костянтин Матієнко, Тетяна Кошова, Тетяна Пидорина, Аліса Гаврильченко.

Література:

Яловега Г. “... Я напишу Україні, Сонцю її і степам”/ Ганна Яловега // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2013. – 7 черв. (№ 88–89). – С. 13.



“Собори душ своїх бережіть”. Районний щорічний літературний конкурс для людей зрілого віку. Заснували 2007 року Державний літературно-меморіальний музей-садиба Олесь Гончара в селі Сухій Кобеляцького району Полтавської області та відділ культури і туризму Кобеляцької районної державної адміністрації (рішення від 14.03.2007 року) з метою увічнення пам’яті класика української літератури Олесь Гончара, популяризації творів українських письменників, виявлення літературних талантів. Підсумки конкурсу оголошують на районному дійстві “Зелене свято Гончарового дитинства”. Переможці 2013 року: Марина Сідаш – журналіст, Ольга Удовицька – пенсіонерка (с. Озера), Сергій Колінко (с. Білики).

“Світлі образи в оповіданнях Олесь Гончара”. Щорічний районний конкурс юних художників. Заснували 2007 року Державний літературно-меморіальний музей-садиба Олесь Гончара в селі Сухій Кобеляцького району Полтавської області та відділ культури і туризму Кобеляцької районної державної адміністрації (рішення від 7.03.2007 року) з метою активізації заходів, пов’язаних із ушануванням пам’яті класика української літератури, Героя України, письменника Олесь Гончара, популяризації його творів серед підростаючого покоління, виховання почуття патріотизму, виявлення мистецьких талантів з-поміж учнівської молоді Кобеляччини. Переможці 2013 року: Тетяна Радзей, Валентин Косих, Вікторія Томків, Тетяна Киценко, Володимир Пльонов, Софія Крайник, Яна Добряк.

“Літературна молодіжна хвиля”. Обласний конкурс молодих літераторів, який проходив з лютого по квітень 2013 року в Полтавській обласній бібліотеці для юнацтва імені Олесь Гончара. Мета – виявлення обдарованої молоді, спонування її до створення різних жанрів художньої майстерності (вірші, оповідання, есе), виховання в молоді патріотичних поглядів та переконань, любові до Батьківщини, почуття гордості за свою країну, формування активної життєвої позиції. Номінації конкурсу: “Поезія” і “Проза”. На розгляд журі надійшло 95 робіт (60 – прозових і 35 поетичних). Організаційну роботу, пов’язану з проведенням конкурсу, здійснювали 55 бібліотек області, серед яких ЦМБ, ЦРБ, міські й сільські бібліотеки-філії. Переможці конкурсу: у номінації “Проза” – Маргарита Бурчак і Олена Стовба (Хорольський район), Антон Хряпко (Карлівський район); у номінації “Поезія” – Діана Борисенко (Котелев-



ський район), Каріна Левчук (Пирятинський район), Марія Сухина (Миргородський район).

Література:

Яловега Г. Літературна хвиля юних талантів / Г. Яловега // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2013. – № 63–64. – С. 6.

IV.5. МИСТЕЦЬКІ ДІЙСТВА

“Зелене свято Гончарового дитинства”. Щорічне мистецьке дійство, яке традиційно відбулося на Трійцю в селі Сухій Кобеляцького району Полтавської області на колишньому подвір’ї дідуся й бабусі Олеса Гончара (нині це Державний літературно-меморіальний музей письменника). Ініціатори свята – громадське об’єднання “Гончарові криниці” (м. Кобеляки) (голова – В. Уткіна, художній керівник – Л. Дейнега), дружина письменника Валентина Гончар, його племінниця Тетяна Бондаревська – нині директор Музею. Уперше відбулося 2006 року за підтримки Головного управління культури і туризму Полтавської обласної державної адміністрації. З 2007 року набуло статусу обласного масового заходу. Постійні учасники “Зеленого свята...” – Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка, Національний гірничий університет (м. Дніпропетровськ), Полтавська й Дніпропетровська обласні організації Національної спілки письменників України, СШ № 76 імені Олеса Гончара міста Києва, Кременчуцьке педагогічне училище імені А. С. Макаренка. У 2013 році на дійстві побували члени Національної спілки письменників України Володимир Барна, Леся Степовичка, Олег Черногуз, Микола Степаненко, Лідія Віцєня, журналіст Віталій Абліцов, внук Івана Франка голова правління Всеукраїнського фонду відтворення видатних пам’яток історико-архітектурної спадщини імені Олеса Гончара Роланд Франко, учені-філологи Анатолій Поповський, Світлана Ігнат’єва, Ніна Степаненко, Віра Мелешко, Костянтин Дуб та ін.

Література:

Віцєня Л. “Зелене свято Гончарового дитинства” : [про обл. захід, Кобеляц. р-н] / Л. Віцєня // Зоря Полтавщини : всеукр. громад.-політ. газета. – 2013. – 27 черв. (№ 99–100). – С. 15.



Див. також:

Віценья Л. “Зелене свято Гончарового дитинства” : [про обл. захід, Кобеляц. р-н] / Л. Віценья // Літературна Україна : газета письменників України. – 2013. – 18 лип. (№ 27). – С. 3.

Писемна О. Щоб роздобрілось у душах людей... / О. Писемна, Ю. Юр’єва

// Колос : кобеляцька районна газета. – 2013. – 23 черв. (№ 59). – С. 3.

Писемна О. Святкували святу Трійцю та вшанували пам’ять видатного земляка Олесья Гончара і в Кобеляках / О. Писемна, Ю. Юр’єва // Колос : кобеляцька районна газета. – 2013. – 23 черв. (№ 59). – С. 3.

Спогад про океан (за однойменною повістю Олесья Гончара) : інсценізоване дійство / режисер-постановщик О. В. Гонюк, Дніпропетров. нац. ун-т імені Олесья Гончара, студ. театр ф-ту укр. й інозем. філології та мистецтвознавства “Відлуння”.

IV.6. РЕГІОНАЛЬНА КАМПАНІЯ “ДНІПРОПЕТРОВЩИНА ЧИТАЄ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА”

З березня по листопад 2013 року проходила кампанія “Дніпропетровщина читає Олесья Гончара”, приурочена 95-річчю від дня народження митця. Організатори заходу – Дніпропетровська обласна наукова бібліотека та управління культури і туризму Дніпропетровської облдержадміністрації. У рамках акції – конференції, літературні вечори, конкурси, читання, присвячені життю і творчості письменника-земляка.

Література:

А тим часом // Україна молода : інформ.-політ. газета. – 2013. – 6 квіт. – С. 12.

[Літщоденник] [У березні в Дніпропетровську стартувала кампанія “Дніпропетровщина читає Олесья Гончара”] // Літературна Україна : газета письменників України. – 2013. – 4 квіт. (№ 14). – С. 2.

Титівець М. Першопутки Олесья Гончара : минуло 95 років від дня народження видатного українського письменника і громад-



ського діяча / Михайло Титівець // Українська доля : всеукр. тижневик. – 2013. – 5 квіт. (№ 13). – С. 1, 5.

Ювілейні читання // Урядовий кур'єр : газета центр. органів викон. влади. – 2013. – 3 квіт. (№ 62). – С. 17.

IV.7. ДІЯЛЬНІСТЬ ЛІТЕРАТУРНО-МЕМОРІАЛЬНОГО МУЗЕЮ-САДИБИ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

Літературно-меморіальний музей імені Олесь Гончара, що в селі Суха Кобеляцького району Полтавської області, до 95-річчя від дня народження Олесь Гончара організував і провів:

– святковий вечір за участю поета-пісняря Євгена Гуцина, заслужених артистів України Віктора Кавуна та Алли Васик (місто Кобеляки);

– уроки на тему “Берегти світло в душі” в Шингурівській ЗОШ I–III ст., Перегонівській ЗОШ I–II ст., Кіровській ЗОШ I–II ст., Бреусівській ЗОШ I–III ст. Кобеляцького району Полтавської області;


– вечір пам'яті письменника за участю громадського об'єднання “Гончарові криниці” (село Суха, 14 липня);

– обласне дійство “Зелене свято Гончарового дитинства” (село Суха, місто Кобеляки, 23 червня);

– презентацію монографії Миколи Степаненка “Літературний простір “Щоденників” Олесь Гончара” в Бутенківській ЗОШ I–III ст., книги “Листи” [О. Т. Гончара] (упор. Яків Оксюта) в Бутенківській ЗОШ I–III ст. Кобеляцького району Полтавської області та Кобеляцькій ЗОШ I–III ст. імені Олесь Гончара;

– директор музею Тетяна Бондаревська підготувала й випустила у світ фотобуклет “«Золота Суха» Олесь Гончара”. Зміст видання: коротка історія створення Музею, основні експозиції, унікальні колекції, витяги з книги вражень.





V. ДІЯЛЬНІСТЬ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ФОНДУ ВІДТВОРЕННЯ ВИДАТНИХ ПАМ'ЯТОК ІСТОРИКО-АРХІТЕКТУРНОЇ СПАДЩИНИ ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

Голова правління Роланд Франко і член правління Валентина Гончар, удова письменника Олесь Гончара, звернулися до голови Херсонської обласної державної адміністрації М. Костюка, голови Херсонської міської ради В. Сальдо, голови Херсонської обласної ради В. Пелиха з проханням присвоїти ім'я Олесь Гончара одній зі шкіл міста Херсона, відкрити меморіальну дошку на університетському корпусі, де письменник не раз зустрічався зі студентами, викладачами та громадськістю міста, установити погруддя автора “Таврії” і “Перекопу” біля Херсонської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Олесь Гончара.

Звернення надіслано також міському голові м. Львова А. Садовому з пропозицією перейменувати одну з вулиць міста на вулицю Олесь Гончара.

Література:

Бондаренко С. Рік Гончара, вік Гончара... / Станіслав Бондаренко // Літературна Україна : газета письменників України. – 2013. – 11 квіт. (№ 15). – С. 2.

Іршенко В. З любов'ю до України / Валентина Іршенко // Рідний край : альманах Полтавського національного педагогічного університету. – 2013. – № 1(28). – С. 40–44.

VI. ПРЕМІЇ

Міжнародна українсько-німецька літературна премія імені Гончара Олесь. Заснували 1997 року великі шанувальники творчості письменника німецькі меценати – письменниця Тетяна Куштівська, підприємець Дітер Карренберг та Національна спілка письменників України з метою підтримки творчої молоді України й пошанування Олесь Гончара у світі. Присуджують щорічно в таких номінаціях: “Проза (роман, повість)”, “Мала проза (цикл оповідань, новел)”, “Поезія”, “Літературознавча праця, присвячена творчості Олесь Гончара”, “Публіцистика”. Вік учасників конкурсу – до 30 років. Нагороду вручають 3 квітня – у день народження митця.

Лауреати 2013 року – *Олена Герасим'юк* (за збірку поезій “Глухота”), *Тарас Ілля* (за збірку поезій “Коріння океану”), *Марія Хімич* (за повість “Байстрючка”), *Наталя Лиса* (за збірку поезій “По суті”), *Леся Павленко* (за збірку оповідань “Жоржиновий бог”), *Юлій Гай* (за літературознавче дослідження “Письменники дивізії «Прапорonoсців»”), *Ганна Чипко* (за художньо-публіцистичні етюди “Примхи Амура”), *Світлана Гужва* (за збірку дитячої прози “У помасі лелечого крила”).

Література:

Бондаренко С. Рік Гончара, вік Гончара... / Станіслав Бондаренко // Літературна Україна : газета письменників України. – 2013. – 11 квіт. (№ 15). – С. 2.

Букет Є. Названо лауреатів премій імені Олесь Гончара / Євген Букет // Слово Просвіти : всеукр. культуролог. тижневик. – 2013. – 11–17 квіт. (№ 15). – С. 9.

Григоренко Б. Рік Гончара / Б. Григоренко // Українська літературна газета : газета Національної спілки письменників України. – 2013. – 6 квіт. (№ 7). – С. 4.

Звернення Тетяни Куштевської і Дітера Карренберга (меценатів і співзасновників українсько-німецької премії імені Олесь Гончара) до молодих лауреатів 2013 // Літературна Україна : газета письменників України. – 2013. – 11 квіт. (№ 15). – С. 2.

Переможці конкурсу на здобуття міжнародної українсько-німецької літературної премії імені Олесь Гончара 2013-го року // Літературна Україна : газета письменників України. – 2013. – 11 квіт. (№ 15). – С. 2.

Всеукраїнська літературна премія імені Гончара Олесь. Заснували 1997 року Кабінет Міністрів України, Міністерство культури та мистецтв, Державний комітет у справах національностей та міграції, Національна спілка письменників України для відзначення українських письменників і митців за визначні здобутки в українській літературі. Присуджують щорічно за кращі твори, які утверджують ідеали гуманізму, духовні цінності українського народу, ідеї незалежності України, відстоюють права людини і є вагомим внеском у національно-культурне відродження держави.

Лауреат 2013 року – Віталій Абліцов (за книгу “Діалог через океан: Юлій Шевельов. Олесь Гончар”).

Література:

Абліцов В. Побачити Олесь Гончара на тлі доби : текст виступу Віталія Абліцова, лауреата премії М-ва культури України та НСПУ імені Олесь



ся Гончара 2013 року, під час вручення премії / В. Аблицов // Українська літературна газета : газета Національної спілки письменників України. – 2013. – 6 квіт. (№ 7). – С. 4.

Бондаренко С. Рік Гончара, вік Гончара... / Станіслав Бондаренко // Літературна Україна : газета письменників України. – 2013. – 11 квіт. (№ 15). – С. 2.

Букет Є. Названо лауреатів премій імені Олесь Гончара / Євген Букет // Слово Просвіти : всеукр. культуролог. тижневик. – 2013. – 11–17 квіт. (№ 15). – С. 9.

Григоренко Б. Рік Гончара / Б. Григоренко // Українська літературна газета : газета Національної спілки письменників України. – 2013. – 6 квіт. (№ 7). – С. 4.

Заохочувальна премія імені Гончара Олесь Всеукраїнського фонду відтворення видатних пам'яток історико-архітектурної спадщини імені Олесь Гончара. Заснувало 2005 року правління фонду (постанова № 5 від 14.02.2005 року). Присуджують авторам нових оригінальних творів літератури, публіцистики, журналістики, молодим літературознавцям за вагомих особистий внесок у дослідження спадщини Олесь Гончара. 2013 року внесено зміни до положення (постанова № 6 від 11.02.2013 року; набуває чинності з 2014 року): заохочувальну премію замінено заохочувальною відзнакою. Вручають у день народження письменника – 3 квітня – диплом, грошову винагороду.

Лауреат 2013 року – Олександр Шовтута, поет (посмертно) (за збірку вибраних поезій “Дзвони врятованого сонця”).

Література:

Бондаренко С. Рік Гончара, вік Гончара... / Станіслав Бондаренко // Літературна Україна : газета письменників України. – 2013. – 11 квіт. (№ 15). – С. 2.

Букет Є. З його іменем : знайомтеся – спеціалізована школа № 76 м. Києва / Євген Букет // Слово Просвіти : всеукр. культуролог. тижневик. – 2013. – 28 бер.– 3 квіт. (№ 13). – С. 12.

Шкільна премія імені Олесь Гончара. Заснували 2007 року педагогічний і учнівський колективи Спеціалізованої школи № 76 з поглибленим вивченням української мови та літератури № 78 м. Києва. Присуджують у чотирьох номінаціях: “До чого торкнешся словом – всюди з'являється краса” (за кращу творчу учнівську роботу), “За активну громадську позицію”, “Берегиня соборів дитячих душ” (учителів або класному керівникові), “Ростити дитину



– це радість” (батькам за виховання дитини). Лауреатами 2013 року стали: номінація “До чого торкнешся словом – всюди з’являється краса”: *Інна Осадча*, учениця 11 класу, *Діана Мусієнко*, учениця 9 класу; номінація “За активну громадську діяльність”: *Оксана Люта*, учениця 10 класу; номінація “Берегиня соборів дитячих душ”: *Валентина Саюк*, педагог, *Наталія Ващенко*, педагог; номінація “Ростити дитину – це радість”: *Надія Стельмах*, *Володимир Стельмах*, *Валентина Жабенко*, *Сергій Жабенко*, батьки.



ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

- А**блицов Віталій 12, 20, 49, 50,
51, 71, 78, 82, 83
Авксентьева Г.27
Агапіт, архімандрит 51, 71
Агій Антон49
Айтматов Чингіз.....52
Акименко Катерина 49, 50, 51
Андрухович Юрій17
Анісімов Юрій..... 50, 51
Архіреєва В.9
Арчакова Ганна48
Ауєзов Мухтар 14, 29
- Б**абухадія Мераб 11
Багрянний Іван..... 33
Бажан Микола.....45
Бакуменко Данило 51, 52, 71,
71, 72
Бакуменко Олександр 51, 52
Баландіна Надія27
Балибіна Ірина 20,36
Бандура Тетяна20
Баранник Анастасія.....48
Баранов Віктор.....69
Барбюс Анрі..... 14, 30
Барна Володимир78
Безпальча Яна.....48
Бережна Марія53
Бережний Василь 19
Бернадська Н.11
Бернакевич Леся..... 52, 72
Белій Даніїл48
Біба Петро49
Білик Галина 16, 27, 28, 52, 53
Білик Олена.....76
Біловицька Н.53
Білоус Дмитро.....51
Білоусенко Петро44
- Біляцька Валентина9, 28
Бобечко Агнеса49
Бондаревська Тетяна78
Бондаренко Богдан53
Бондаренко Станіслав 53, 81,
82, 83, 84
Борисенко Діана 77, 78
Братан Микола43
Бреславець Т. 48
Букет Євген 51, 53, 54, 71,
72, 82, 83, 84
БукреєваА. 54
Бурдьє П'єр 17, 18, 40, 42
Буракова Сергій..... 49
Буртик Іван73
Бурчак Маргарита77
- В**алюх Зоя 15, 28
Васейко Юлія28
Васик Алла80
Василенко Олександр48
Ватченко Олексій67
Ващенко Наталія84
Вдовиченко Анастасія48
Виговська Алла 28, 29
Вишня Остап40
Віцєня Лідія 55, 78
Вовк Надія76
Войтюк Ніна 55, 72
Воліковська У. 55, 69
Володько Єва48
ВолощенкоЄвген49
- Г**аврильченко Аліса76
Гай Юрій 15, 63, 82
Галан Ярослав40
Галаур Світлана29
Галацька В..... 21
Галич Артем18



Галич Валентина ..10, 14, 17, 18, 21, 29, 37, 40, 41, 42	Дешева Еліна76
Галич Олександр9, 10, 14, 18, 29	Динец П.57
Гальченко Сергій..... 51, 71	Дмитренко Антон49
Гаркуша Юлія49	Добряк Яна..... 77
Герасим'юк Олена 54, 62, 82	Довженко О.31
Гибало Людмила48	Довженко Олександр 33, 40
Глуховцева Катерина 15, 30	Досвітній Олекса40
Глушковецька Н..... 21	Домбровська Алевтина48
Гнатюк Н. 79, 79	Дончик Віталій15
Голод І. 55, 69	Драч Іван21
Голуб І..... 49	Дрига Альона49
Гончар Валентина 15, 18, 25, 35, 48, 51, 53, 56, 57, 60, 65, 67, 69, 71, 73, 78, 80	Дригайло В'ячеслав57
Гончар Єфросинія65	Дроздова Альона 16, 31
Гончар Людмила 8	Дуб Костянтин 78
Гончар Назар27	Дудар Катерина48
Гонюк О.9	Дьомін Єгор48
Гордя Ніна60	Дюгаєва С.57
Горпищенко Тоня34	Є всюкова Юлія48
Горох Марія48	Єловська Юлія12
Гоцій Анна49	Єщенко Марина76
Гоян Ярема72	Ж абенко Валентина84
Грабовський Павло43	Жабенко Сергій84
Гречка Станіслав48	Железняк Лідія49
Грешилова Ія48	Жданова Ганна12
Григоренко Богдан 56, 82, 83	Жукоцький Владислав49
Григоренко Марина49	Журавко Олена49
Гринич Галина56	З авгородній Сергій49
Грінченко Борис43	Завертальюк Нінель 9, 10, 12, 20, 21, 37, 40, 57
Гросова Єлизавета49	Загороднюк В.57
Гужва Світлана 63, 82	Загребельний Павло 22, 36
Гуменна Валентина30	Закревська Валерія49
Гуменний Микола 14, 30	Залогіна Олександра49
Гусев В.20	Заплаткіна Вікторія49
Гущин Євген76	Захаров Володимир76
Д ворник Дарія48	Звони Богдан49
Дегтярьова Клавдія30	Зінченко Наталія31
Дехтярьова Тетяна49	
Дейнега Людмила78	



І ванова Анастасія	49	Кошова Тетяна	76
Івченко Регіна	12	Крайник Софія	77
Ігнатєцька І.	47	Кривошея Уляна	48
Ігнатєва Світлана	12, 27, 31, 32, 76, 78	Крикуненко В.	59, 70
Ілля Тарас	54, 62, 63, 82	Кропивко І.	22
Іршенко Валентина	58, 81	Кулик Валерій	43
Ісаєва Єлизавета	49	Куліш Леонід	84
К авун Віктор	80	Куліш М.	40
Калюжна Альона	48	Куліш Пантелеймон	43
Каржавіна Н.	58, 59, 72	Купріна Аліна	49
Карім Мустай	28	Куракова Катерина	49
Карренберг Дітер	57, 81, 82	Кучма Леонід	58
Катамадзе Анна	49	Куштівська Тетяна	57, 81, 82
Кедич Тетяна	22	Куцевська О.	17
Кирилова Ліна	48–49	Л агута Діана	76
Кириченко Анастасія	48	Лазоренко Іван	76
Киценко Тетяна	77	Лапчик Наталя	48
Кіраль Сидір	10, 15	Лебідь Ніна	32, 33
Кіріченко В'ячеслав	49	Левчук Каріна	78
Кобилко Н.	22	Лехновська Ольга	48
Ковалів Юрій	11, 22	Лиса Наталя	63, 82
Ковтун Альбіна	42	Литвиненко Злата.....	48
Кожем'яка О.	42	Литвиненко Олександр	59, 70
Козирева Тетяна	59, 73	Литвиненко Станіслава	49
Козлов Анатолій	40	Ліпіна Вікторія	20
Колінько Сергій	77	Ломака Катерина	48
Колоїз Жанна	45	Лосюк Назар	48
Кононенко В.	47	Лубківський Роман	59, 73
Кононенко Валентина	51, 71	Люта Оксана	84
Кононенко Петро	14, 51, 71	М азур Дмитро	48
Копусь Ольга	42, 43	Макаренко Сергій	76
Корж Віктор	49	Макарова Анна	49
Корнева Людмила	32	Макарова Уляна	49
Корнілова Катерина.....	20, 22	Маланюк Євген	43
Косинська Ю.	32	Малахова Аліса	49
Косих Валентин	77	Малишко Андрій	21
Костюк Віталій	48	Мальченко Тетяна	72
Костюк М.	81	Марко Василь	11, 22
Костюк Наталія	13, 32	Мартинова Світлана	23, 48,
Костюченко М.	22		49, 60, 70



Масицька Тетяна	33	Оленець Світлана	76
Матієнко Костянтин	76	Олешко Людмила	48
Матченко Діана	48,76	Олесь Олександр	43
Мелешко Віра	13, 27, 33, 78	Олійник Борис	40
Мелещенко Валерій	43	Олійник Наталія	9, 21, 23
Мельникова Р.	30	Олтаржевська Людмила	61
Микитенко Іван	40	Онискевич Ельвіра	61
Мирний Панас	45	Онуфрієнко Ольга	24
Михайлин Ігор	14, 33	Оренчак О.	35
Михайлюта О.	64	Осадча Інна	84
Михида Людмила	33	Осташ Любов	35
Мікрух Діана	48	Осташ Н.	35
Міліченко І.	60	Осташ Роман	35
Мірошніченко Любов	23		
Міщенко О.	34	П авленко Леся	63, 82
Моргун Т.	60	Павличко Дмитро	61
Моргун Федір	19	Павлюк В.	61
Мороз Валентина	34	Панасенко Анастасія	49
Мусієнко Діана.....	84	Панч Петро	40
Мушкет Сергій	49	Параскевич Павло	44, 62
Мушкетик Юрій	69	Пащенко Елеонора	48
		Педченко Світлана	35
Н аєнко Михайло	11, 15, 23	Пелих В.	81
Неволов Василь	51, 71	Пидорина Тетяна	76
Неїжмак Василь	60	Писемна О.	63, 70, 78
НемировськаОлександра	34, 43	Питалева Петро	43
Немченко Іван 43,.....	44	Півняк Геннадій	12, 63
Нестеренко Аліна	48	Піскун Анастасія	49
Нефьодова Олена	13	Піхур О.	47
Нечай М. 49		Плахотна Катерина	49
Ніколашина Тетяна	23, 34	Пльонов Володимир	77
Ніколаєнко Ірина	34	Погиба Анна	48
Ніколаєнко Наталія	48	Полуфакін Анатолій	43
Ніколенко Ольга	27	Поляков Микола.....	9, 11, 24
Новакович Руслан	60, 61	Полякова Світлана	24
Новосельцева Ізіда	59, 70	Попова Анастасія	10, 48
Новохатько Леонід	69	Попова Ірина	11, 24
Ноздрань Єлизавета.....	48	Поповський Анатолій	15, 44, 78
Нолбат Софія	48	Поскрєбишева Валерія	49
		Пронюшкіна Марія	49
О вдій Анастасія.....	49	Просолова В.	11, 24
Оксюта Г.....	47, 80	Проценко Вікторія	48



Проценко Ігор	43	Скора Карина	48
Пуголовко Максим.....	49	Скрипник Лев	25
Пушкін Віктор	13, 27	Скрипніков Олексій	48
Пшеничний Микола	63	Скуратівська Л.	20
Р адзей Тетяна	77	Сліпко Владислав	48
Радько Ганна	24	Слобода Наталія	13, 36
Рарицький О.	24	Слободянюк Дмитро	44
Рахман Євген	49	Смолич Юрій	40
Ребро Петро	8, 64	Соболь В.	20
Рев'якін С.	64	Со́ва Олександр	53, 54, 57, 60, 65, 68
Ремарк Еріх	14, 30	Сологуб Любов	23, 34
Рильський Максим	21, 40	Соломаха Таїсія	49
Рожаловська Юлія	48	Сорока Оксана	48
Ромас Людмила	10	Сорока Поліна	48
Ромашенко Людмила	11, 15, 25, 35	Сорокіна Анастасія	48
Рубан Людмила	64	Сосюра Володимир	17
Руденко Микола	11, 18, 24	Стадніченко О.	25, 64
Руденко Юлія	49	Станчак Ганна	49
Рутко Т.	10	Стельмах Володимир.....	84
С авченко Олеся	48	Стельмах Надія	84
Савченко С.....	47	Степаненко Микола	12, 14, 18, 19, 27, 36, 36, 44, 45, 65, 78
Садило Діана	48	Степаненко Ніна	36, 37, 45, 46, 65, 73, 78
Садовий Андрій	81	Степовичка Леся	37, 65, 78
Садовник О.	36	Стефанік Василь	28
Сальдо Володимир	57, 81	Стовба Олена	76, 77
Саюк Валентина	84	Стороженко Анна	49
Сверстюк Євгена	66	Стрілко Анна	76
Свідло Єлизавета	48	Стус Василь	21
Світ Лана (Параскевич Світлана)	43	Сулима Микола	10
Селіванова В. (Бряк).....	17, 49	Сухина Марія	78
Сердюк Г.	61	Т анана Раїса	65
Синельников Р.	64, 70, 71	Тараненко Альона	25
Сичова Світлана	20, 36	Тарнашинська Л.	11, 25
Сідаш Марина	77	Терен Т.	66
Скаб Марія	13	Тимофеева Ольга	25, 26
Скаб Мар'ян	14	Тимченко Анастасія	49
Скатова Ірина.....	48	Титаренко Марина.....	76
Скібіцька Анна	48		



Тигівець Михайло	79, 80	Чіпко Ганна	63, 82
Тичина Павло	21, 40	Чендей Іван	10
Тишина Анна	48	Черба Андрій	49
Тіпер І.	10	Чорна Юлія	66, 67
Ткач Андрій	66	Чорногуз Олег	78
Ткаченко І.	46	Чумак Олена	13, 37
Томків Вікторія	77	Чумаченко Валерія.....	48
Требіна Н.	36	Чуніхіна Наталія	67, 73
Турган Ольга	20	Чуприна Юрій	48
Тютюнник Григорій	51		
У довицька Ольга	77	Ш абат-Савка Світлана	25
Українець Людмила	26	Шалімова Аліса	48
Українка Леся	43	Шаповал Тетяна	49
Урста Марія	76	Шашкевич Маркіян	43
Усатова Катерина	49	Шаф Ольга	10
Уткіна Валентина	78	Швед Марія	20, 48, 55
Ф ельдман Василь	49	Шевельов М.	64
Філіпенко Олександра	49	Шевельов Юрій	20, 55
Фінаєва Олена	48	Шевченко Ілля	49
Фоміна І.	46	Шевченко Тарас	33, 43
Франко Іван	15, 41, 43	Шлома Любова	48
Франко Роланд	15, 78, 81	Шовтута Олександр	83
		Шуневич Володимир	67
Х арчук Борис	24	Ю діна Тетяна	48
Хіміч Марія	63, 82	Юр'єва Ю.	63, 78
Хоменко Юрій	13	Юрченко Богдан	49
Хомяк Тамара	11, 26		
Хряпко Антон	77	Я ворницький Дмитро	32
Христинич Валентина	63, 66	Яворська (Ганевич) Л.	68
Ц юп'як Ірина	13, 37	Яловега Ганна	68, 76, 78
Ч абаненко Віктор	57	Яновський Юрій	40
Чевердак Поліна	48	Ярмак Олександр	76
Чередник Людмила	26	Яшина Любова	23

ЗМІСТ

Його любила, любить і любитиме Україна замість передмови	5
I. Твори Олеся Гончара	8
II. Наукові заходи, наукові й науково-популярні видання	9
II.1. Наукові конференції	9
II.2. Дисертації	16
II.3. Монографії	17
II.4. Тематичні збірники наукових праць	20
II.5. Публікації в наукових і науково-популярних виданнях	37
III. Періодичні, неперіодичні й інші видання	47
III.1. Спеціальні видання	47
III.2. Публікації в періодичних виданнях	49
IV. Культурно-мистецькі, просвітницькі всеукраїнські та крайові заходи	69
IV.1. Виставки	69
IV.2. Презентації	71
IV.3. Вечори пам'яті	72
IV.4. Конкурси	73
IV.5. Мистецькі дійства	78
IV.6. Регіональна кампанія “Дніпропетровщина читає Гончара”	79
IV.7. Діяльність Літературно-меморіального музею- садиби Олеся Гончара	80
V. Діяльність Всеукраїнського фонду відтворення видатних пам'яток історико-архітектурної спадщини імені Олеся Гончара	81
VI. Премії імені Олеся Гончара	81
Іменний покажчик	85

Наукове видання

Степаненко Микола Іванович
Орехова Валентина Володимирівна

ОЛЕСЕВІ
ГОНЧАРУ –
95

Відповідальний редактор – *Галина Білик*
Літературний редактор – *Ніна Степаненко*
Коректор – *Світлана Ківшик*
Художньо-технічний редактор – *Ольга Болюх*
Верстка – *Ольга Нарижна*
Фото на обкладинці – *Гліб Кудряшов*
Відповідальний за випуск – *Гліб Кудряшов*

Підписано до друку 03.03.2014 р.
Формат 60x84/16. Друк офсетний. Папір офсетний.
Гарнітура «Minion Pro». Ум. друк. арк. 5,3.
Наклад 300 прим. Зам. № 1432

Видавець: ПП Шевченко Р. В.
вул. Остроградського, 2, м. Полтава, 36003
Тел.: (0532)50-27-08, (050)3462375.



ОЛЕСЕВІ ГОНЧАРУ – 95

Твори

Наукові
конференції

Видання

Мистецькі
дійства

Премії



ISBN 978-966-8798-67-2



9 789668 1798672